

Izhaja, izvenredni ponedeljek, vsak dan zjutraj. C. Asiškega št. 20. I. nadstropje. Dopolni naj se pošiljajo pisma se ne sprejemajo, rokopi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Čedina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tiskarna znana za mesec L. 7. — 3 meseca L. 1950, pol leta L. 320. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okoličji po 20 stotnik. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (73 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent, osm tnice, in zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, majnani pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Revizija mirovni pogodbe

Tekmovanje med Francijo in Anglijo za nadvlado na evropski celini povzroča v zadnjem času vedno resnejše spore med njima. Nenadni in predčasni zaključek canneske konference, prekinjanje pogajanj med Poincarejem in Lloydom Georgesom v oritskem vprašanju in najnovejši predlog Francije za odgovore za 8. marca napovedane konference v Genovi so vidni znaki nezdravega razpoloženja med obema velikima zapadnima oblastima. Jedro vseh teh sporov pa tvori odškodninsko vprašanje, ki se more ugodno rešiti le s porazumno do dolžnikom in glavnim upnikom. Toda odškodninsko vprašanje tvori bistven del versailske pogodbe, ki je pravna podlaga današnjega ugodnega političnega položaja Francije napram onim, ki hočejo njeno nadvlado za Nemčijo.

Res je, da se trudijo Angleži doseči za Nemčijo ugodnejše življenske pogoje, ker je gospodarsko življenje nekdanje njene sovražnice predpogoj evropski gospodarski obnovi in torej tudi angleškemu blagostanju, in je torej to nastojanje angleške politike s splošno evropskega in človeškega stališča hvalevredno. Angleška preračunljivost in dalekovidnost se kaže tudi v tem, da se Angleži prizadevajo izpostaviti redne razmere z Rusijo, ki predstavlja poleg Nemčije drug važen gospodarski činitelj v življenju Evrope. Počeg tega pa postaja Francija Anglezem presilna, politično ravnovesje v Evropi se je po vojni premaknilo na francosko tehnično in to je drug razlog, ki sili Angleže v novo protifrancosko politiko.

Vendar pa bi bilo zgrešeno, če bi vse težnje francoske vojne politike promatrali z ozkoprstnega stališča ter bi kratkoma krstili to politiko s sovražnim namenom: imperializma. Res je, da se nahaja Francija v ugodnem položaju zmagovalke in igra v evropski politiki drugo vlogo in skuša ohraniti in utrditi ta svoj položaj. Pomisliti pa moramo, kaj so vse pretrepli Francozi od Nemcev v dveh vojnah L. 1870. in v zadnji svetovni vojni. Dalje moramo upoštevati dejstvo, da je imela Francija v zadnji vojni pomoč od svojih zaveznikov, ker je bila Nemčija vsemu svetu nevarna in bi bil padec Francije pomenil začetek konca angleškemu gospodstvu. Skupnost interesov ustvarja zaveznike, toda ko ta skupnost izgine, pade tudi čustveno razpoloženje za zaveznitvo in kar ostane, so le besede. Zato ne morejo se take lepe in omiljene fraze državnih voditeljev obeh evropskih tekmovalk zanikati novega položaja, ki je nastal po veliki premaknitvi političnih sil v Evropi. In tako se utegne zgoditi Franciji, da se nekoč znajde v politični osamljenosti na zapadu. Dalekovidni državniki pa morajo imeti za ta slučaj že pripravljen protutež, ki obstoja v lastni močni vojski in gospodarski organizaciji, a drugič v iskanju novih zaveznikov. Oboje zasleduje sedanja politika francoskih državnikov.

Odškodninsko vprašanje ni torej le gospodarsko vprašanje Francije, če izvzamemo ostalo Evropo, ampak vprašanje velikega političnega pomena. Nedotakljivost točk v versailski pog., ki se tičejo tega vprašanja, so bistvenega pomena za obstoj celotne versailske pogodbe. In če se torej Francozi na vse kriplje branijo izpremembam, v posameznih točkah, branijo pravzaprav svojo vojno pridobitev, ki temelji v versailski pogodbi. Versailska pogodba se je sklepal ob času, ko je bil še ves svet pod vtisom nemške nevarnosti, ko je bilo sovražno razpoloženje proti premaganemu sovražniku pri vseh zaveznikih še glavni vodnik, ki je pomenila zaščito Francije zaščito vseh zaveznikov. In iz te dobe izvira versailska pogodba z vsemi svojimi slabimi, a tudi dobrimi stranmi. Da je danes ta pogodba v največjo korist Francije in povzroča neprilike drugim zaveznikom, za to ne morejo nič Francozi. Toda zahteva od Francije, da z lahkim srcem popušta v tej zadevi, bi bilo smešno. Francozi se le predobro zavedajo, da utegnejo biti obdani nekoč od samih sovražnikov, zato ne morejo dopustiti, da bi se dvignila njena najnevar-

nejša sosedja brez gotovih poročev za bodočnost. Pomisliti moramo, da isti imperialistični duh preveva vse velike evropske države, zato je imperialistična borba Francije le en pojav v verigi evropskih imperializmov. Če promatramo s tega stališča francosko politiko, tedaj ne moremo zameriti Francozom, da tako krčevito branijo versailsko pogodbo do zadnje črte. Če se začne krhati pogodba pri enem koncu, se ne more vedeti, kje se to kranje ustavi in kaj naj končno ostane od pogodbe.

Sicer smo videli že v dveh praktičnih slučajih, kakšne posledice utegne imeti taka revizija pogodbe. Tu imamo na primer sevresko pogodbo, ki je razkosala nekdanjo Turčijo in ne na posebno korist glavnega upravičenega udeleženca pri tej delitvi, t. j. Grčije. Nočemo opravicevati imperialistične težnje te balkanske šibke države, vendar se je ravno vsled njene slabosti izkazala potreba revizije pogodbe. Ta revizija pa je privedla do vojne med Grčijo in Turčijo, ki traja še danes med tem ko sta se Francija in Anglija vsaka po svoje umaknili z bojnege pozorišča in prepustila nekdanjo zaveznico na cedilo.

Drug zgled je Nemška Avstrija. Vsled svojega obupnega gospodarskega in političnega položaja ni mogla Avstrija doseči izvršitev tiste pogodbe, ki so ji jo zavezništvo v St. Germainu diktirali. In tako so mogli Ogrji v burgenlandskem vprašanju krstiti svojevoljno triansko pogodbo. In vmešavanje Italije e stalo Avstrijo del pogodbeno zajamčenega ji ozemlja. Dogovor v Benetkah je bila pravzaprav revizija mirovne pogodbe. Glasovanje v Sopronju se je izvršilo tako, kakor je hotela Italija in mirna Bosna. Torej dosedanja praksa kaže, da je vsaka najmanjša popustitev za slabšejo stranko skrajno kočljiva stvar.

Če je z ene strani imperialistična duševnost diktirala mirovne pogodbe, je pa z druge strani zopte res, da hoče ista imperialistična duševnost raztrgati te pogodbe, ki so postale nekaterim prizadejim strankam neljubje. Torej tudi v tem slučaju gre za pobijanje imperializma z imperilizmom. Revizija glavne versailske pogodbe pa bi utegnila dovesti do revizije tudi ostalih mirovni pogodb. Kaj bi to pomenilo ako ne zrušitev celotne evropske mirovne zgradbe in pričetek novih splet, novih razburjenj, ustvaritev novih sovražnih razpoloženj. Če se že sklenjene in podpisane pogodbe ne izvršev tam, kjer se čuti eden izmed pogodbenukov tako močan, da si sme privoščiti to kršitev, kaj bi se izcimilo iz take splošne revizije mirovni pogodb.

Vprašanje revizije mirovni pogodb je sila važno zlasti za nasledstvene države Avstro-Ogrske monarhije. Tri slovanske države so vzklicale iz razvalin nekdanje habsburške monarhije: Poljska, Češka, Jugoslavija. Vsakdo ve, s kakimi političnimi in gospodarskimi težkočami se morajo boriti te nove državne tvorbe, ki so podedovale poleg dobrin tudi mnogo pasiv zapuščine. Zatorej je jasno, da bi se tudi te slovanske države protivile vsaki samovoljni reviziji pogodb, pri kateri bi imeli glavno besedo predstavniki tujih imperializmov.

Vsako človeško delo je pomanjkljivo, zato ne smatramo mirovni pogodb za idealno rešitev političnih vprašanj v Evropi. Upoštevati moramo gospodarski položaj Evrope, ki je kolikor toliko v zvezi z mirovni pogodbami, vendar pa je treba povdarjati, da dokler bo imperialistična duševnost vodnica v evropski politiki, je revizija pogodb ne-le brezpomembna, ampak celo nevarna evropskemu miru. Naj bodo mirovne pogodbe, pričeni s versailsko, še tako pomankljive, vendar tvorijo podlago za sedanjemu evropski mir. In če pride kdaj do revizije, se mora ta izvršiti le kot posledica nujnih gospodarskih potreb v popolnem soglasju vseh prizadejih strank. Sicer bi vsaka taka revizija pomenila le novo nasilje močnejšega nad slabšimi in bi poslalsala položaj na vsej črti.

Enoten nastop male entente v Genovi.

BELGRAD, 9. Med Belgradom, Prago in Bukarešto se vrše razgovori o omogočevju enotnega nastopa zastopnikov male entente na genovski svetovni konferenci. V najkrajšem času se sestanejo zastopniki vseh treh držav, najbrže v Belgradu. Vendar pa kraj in čas še nista točno določena. Na posvetovanju bodo razpravljali zlasti tudi o stališču, ki naj ga zavzame mala ententa v Genovi napram Rusiji, zlasti ako bi sovjetski delegati zahtevali priznanje svoje vlade.

Visok uradnik zunanjega ministrstva, ki vodi priprave za udeležbo Jugoslavije na genovski konferenci, je izjavil novinarjem, da bo na jgsl. delegacijo v Genovi zelo močno vplivalo, ako se uresniči vest, da bo sovjetska vlada med svoje zastopnike sprejela tudi nekatero komunistično voditelje iz držav male entente. Imenuje se med temi tudi imen bivšega poslanca v jgsl. parlamentu, pobeglega komunista Markovića. Skoraj gotovo bodo zastopniki male entente protestirali proti temu, da prizna genovska konferenca te izverne ruske komuniste za člane sovjetske delegacije.

V političnih in diplomatskih krogih smatrajo za verjetno, da na genovski konferenci pride med prvimi točkami dnevnega reda v razpravo tudi vprašanje o priznanju sovjetske vlade v Rusiji. O tem vprašanju se vrše po-

svetovanja med Belgradom, Prago in Bukarešto. Mala ententa napravi v tem oziru pismen dogovor.

RIM, 10. «Tribuna» se bavi v posebnem članku z vprašanjem nastopa Male entente v Genovi. List piše:

«Zapaža se živo gibanje med državami Male entente, ki naj bi se udeležila predstoječe konference v Genovi kot organizirani in strnjeni blok. Gospod Beneš in praška vlada sta na čelu tega gibanja.

Vsaka država Male entente čuti in ve, da ima sama premalo moči in ugleda, da bi mogla obrniti pozornost velevalsti na svoje koristi in svoje stališče. Če pa se razne države vzhodne zveze že sedaj sporazumejo, da bodo predložile skupen program, je jasno, da bo postal ta program zelo važen in da bo eden glavnih predmetov vse razprave.

Sedanje razvijanje dogodkov nas sili k globokemu obžalovanju, da Italija nima več — kakor je imela po Rapallu — mesta in nespornega ugleda velevalsti kot voditeljica Male entente. Ker bilo bi velevažno za Italijo kakor tudi, in še bolj za Malo entento, če bi bila mogla rimska vlada s starim ugledom in zaupanjem, ki ga je uživala pred enim letom v vsej vzhodni Evropi, sestaviti sporazumno s Prago, Bukarešto in Belgradom ter drugimi narodi bivše podonavske monarhije konkretne, organizirane, skupen program za obnovitev vzhodne Evrope.

Ta izvrstni politični «a-tout» je bil, žal, zaigran — upajmo, da ne za vedno, v teh zadnjih mesecih vnanje politike. Morda se pripravlja že kaka druga država, da stopi na naše mesto. Treba je, da vlada, ki bo izšla iz sedanje krize, ne prepusti z misli tega položaja, ki smo ga hoteli sedaj predočiti, ker to vprašanje je velevažno za nas in za narode vzhodne Evrope.

Namestnik dimisijoziranih ministrov.

BELGRAD, 9. Za namestnika ministra trgovine in statu demissionis dr. Spaha je določil minister za agrarno reformo Krsta Miletić, za ministra narodnega zdravja dr. Karamehmedovića pa minister poljedelstva Ivan Pucelj.

Huda zima po jugoslovenskih pokrajinah

BELGRAD, 10. Snežna katastrofa traja dalje. Na vsem Balkanu so velikanski snežni zameti. Tekom včerajšnjega dneva sta z velikimi težavami privozila v Belgrad dva vlaka. Vse proge v Srbiji so popolnoma zametene. Vojaštvo pomaga progo odkidavati, da se tako vzpostavi vsaj delni promet.

Vse brzjavne in telefonske zveze so vsled snežnih zametov pretrgane oziroma ne funkcionirajo. Z veliko težavo se še vzdržuje edina telefonska proga Belgrad-Sarajevo. Na ta način je Belgrad za silo zvezan z ostalim svetom, ker Sarajevo vzdržuje nadalje proga Zagreb.

Po poročilih ravnateljstva državne železnice v Zagrebu je promet po nekaterih hrvatskih in slavonjskih železniških popolnoma ustavljen. V Sremlu in Slavoniji divja velika burja. Železniška proga Brod-Dinkovci je popolnoma zametena, tako da se sploh ne vidi. Na progi so veliki, več metrov visoki zameti, ki jih je zelo težko odkidati. Vlaki stoje. Ravnateljstvo v Zagrebu je odredilo obsežno akcijo, da se proge očistijo in odkidajo. Akcija je zelo težavna, ker silovita burja v Slavoniji in Sremlu vedno znova nanaša sneg na proge.

Proga Zagreb-Karlovac je za silo odkidana, tako da je tu delno vzpostavljen železniški promet. Odkidana je tudi proga proti Ogulinu.

Čehoslovaška

Važna misija dr. Beneša

PRAGA, 10. Danes odputuje minister dr. Beneš v Pariz in London. Njegova misija je važna, ker bo dr. Beneš prisostvoval predkonferencam zaveznikov glede Genove. Politični krogi splošno smatrajo, da so te predkonference važnejše nego konference v Genovi sama. Imajo namen določiti program entente. V Parizu pa polagajo tudi veliko važnost na stališče male entente. Mala ententa bo določila svoj lastni skupni program. Doslej obstojajo glede konferenčnega programa diference med Poincarejem in Lloyd Georgesom. Poincarejev program je bolj intranzigentnega značaja, dočim je Georgev umerjen.

Na predkonferenci zastopa dr. Beneš malo entento. Z ozirom na to dejstvo komentirajo berlinski listi različno dr. Benešovo misijo. Berlinski listi izražajo upanje, da se mala ententa v bodočnosti odloči za protektorat Anglije in da bo na konferenci v Genovi dr. Beneš glasoval proti Poincareju. Dalje izražajo misel, da bo dr. Beneš na konferenci v Genovi pritiskal na končno in zaključno ureditev vprašanja reparacij, da se tako Srednja Evropa obvaruje pred neprestanimi političnimi in valutarnimi krizami. Čehoslovaška trpi v zadnjem času na gospodarskem polju ogromno škodo vsled padca marke. Dalje so nemški listi mnenja, da slične razmere kakor v Čehoslovaški, vladajo v Jugoslaviji, kar izhaja po njih komentarjih posebno iz dejstva, da je belgradski parlament sprejel trgovinsko pogodbo z Nemčijo.

Nasproti tem vestem pa «Agence Havas» konstatira, da se bo mala ententa pridružila Franciji.

Čehoslovaško posojilo pred današnje poslansko zbornico

DUNAJ, 11. Finančni minister Gürtler je govoril v poslanski zbornici o vseh finančnih pogajanjih v Pragi za najetje posojila 500 milijonov kron č., obrestovanega po 6% v dvajsetih letih. Nemška Avstrija je to posojilo garantirala z vknjižbo palače notranjega ministrstva in raznih indu-

strijskih delnic in bo uvedla poseben davek na železniške transporte v prid Čehoslovaški.

Romunska

Romunija za internacionalizacijo Dardanel.

BUKAREŠT, 10. Bukareški list «Independance Roumaine» priobčuje senačni članek o rešitvi vzhodnih problemov. Bavi se z glasovi francoskega in angleškega časopisja, češ da Bukarešta podpira grške ambicije, na kar izvaja, da tiči vozelo orientnega vprašanja za Romunijo v jantstvu svobodnega režima v dardanelskem zalivu. Dokler ni razrešen ta problem, so vsa ostala vprašanja podrejene vrednosti. Romunija polaga važnost na internacionalizacijo Dardanel, ki je princip miru, kakor so ga priznale vse zavezniske sile. Do povsem zadovoljive rešitve more priti samo potom sporazuma vseh interesentov, na kar nastopi definitivnih mjr na vzhodu. Konferenca zunanjih zavezniskih ministrov je poklicana, da uresniči to svojo nalogo.

Italija

Ministrski svet. — Bonomijeve izjave

RIM, 11. Ministrski svet je začel svojo sejo danes ob 11. Seja je trajala do ene. Prisotni so bili vsi ministri razen Bergamasca. Ministrski predsednik je poročal o političnem položaju, o tem, kako je kralj odklonil njegovo demisijo in kako je on pristal na to, da se prihodnji četrtek zopet predstavi parlamentu. Prosil je nato za besedo minister De Nava, ki je izjavil v imenu vseh ministrov, da stavlja njihove listnice na razpolago ministrskemu predsedniku, kateremu prepušča popolnoma proste roke za eventuelno preureditev vlade, ki bi jo on smatral za potrebno. Ministrski predsednik se je zahvalil ministru De Nava in drugim kolegom za ponudbo, katero pa je odklonil, poudarjajoč, da želi, naj se vlada predstavi zbornici neizpremenjena. Ker se bo moralo razpravljati o vknjem delovanju vlade, je potrebno, da se vlada predstavi parlamentu v polnem številu in složna.

Nato je ministrski predsednik poročal v glavnih točkah o izjavah, ki jih bo podal dne 16. t. m. parlamentu. Ministrski svet se je nato bavil z vprašanji redne administracije.

Znižanje predpisane starosti za gojence podčastniških šol

RIM, 11. Vojaški list poroča, da je bila znižana predpisana starost od 18 na 17½ let za one, ki mislijo vstopiti kot gojenci v kako podčastniško šolo. To velja tudi za one novince novih pokrajin, ki se bodo predstavili pri naboru z letnikoma 1901 in 1902. Tozadevne prošnje morajo biti predložene najkasneje do 25. t. m. Oni pa, ki bi bili lahko pripuščeni v podčastniško šolo že po prejšnjih splošnih določilih, morajo zaprositi to najkasneje do 15. t. m. Spor med upniki Italijanske eskomptne banke in vlado. — Bonomijeva okrožnica prefektom

RIM, 11. Konsorcij upnikov Italijanske eskomptne banke je spričo vesti, da namerava vlada izdati z odlokom - zakonom poseben konkordat glede omenjene banke, napovedal po vsej Italiji protestna zborovanja. Ministrski predsednik je vsled tega izdal vsem prefektom okrožnico, v kateri opozarja, da vlada ne namerava vsiliti nikakega konkordata tej privatni banki, ker je to zadeva sodišča. Bonomi prosi prefekte, naj obvestijo upnike, da bodo po konkordatu, katerega pripravila sodna komisija, lahko prevzeli vse poslovanje omenjene banke.

Reka

Hudi izgred med Zanellijanci in fašisti

REKA, 11. Včeraj je imela stopiti v službo nova reška policija, sestavljena od domačinov. Ko so za to izvedeli fašisti so se oborožili s puškami in bombami, se zbrali v skupine ter hoteli vdreti proti policiji. Italijanski orožniki so sicer posredovali, toda vkljub temu je prišlo do hudih spopadov, ki so trajali vso noč. Fašisti nameravajo vdreti baje tudi na Susak.

Albanija

Nemci grade železnice v Albaniji

SARAJEVO, 10. Skadrski dopisnik sarajevske «Večernje Pošte» poroča o prodiranju nemškega kapitala v Albanijo. V Skadar so prišli te dni zastopniki nekega berlinskega industrijskega društva, ki je prosilo od balkanske vlade koncesijo za gradnjo električne železnice Skadar - Lješ-Sv. Ivan Meduanski in za napeljava električne razsvetljave po Skadru. Kraj od Skadra do Lješa je sicer zaradi velikih poplav neprimeren, ker reka Drin ruši vse, kar je v bližini njenih bregov, toda nemški strokovnjaki trde, da bodo premagali vse te ovire. Za gradbo te železnice se za sedaj predvideva svota 1,200.000 mark v srebru.

Razen Berlina se za Albanijo zelo briga tudi Dunaj. Z Dunaja so prišli v Skadar 3 uradniki, ki bodo organizirali albansko policijo.

Merodajni Albanci imajo v Nemce celo toliko zaupanja, da so poklicali iz Berlina nekoliko častnikov, med temi tudi enega polkovnika, da organizirajo albansko vojsko po nemškem vzorcu.

Nemčija

Odmevi stavke javnih uslužbencev v Nemčiji

BERLIN, 11. Četudi je stavka železničarjev in mestnih uslužbencev že končala, vendar javni obrati ne poslujejo še do danes. Nered traja dalje posebno v železniškem prometu. Odpušeni mestni uslužbenci so danes povzročili resne nemire. Radi tega se je moral ukiniti tramvajski promet in plinarna je tudi ustavila svoje obratovanje. Mesto je zope v temi.

Avstrija

Velikanska draginja na Dunaju. DUNAJ, 11. Od jutri dalje bo cena kruhu zvišana na od 176 K na 452 K. Kilogram moke bo stal 612 kron.

Francija

Papež bo izvoljen za člana akademije za literaturo v Parizu

PARIZ, 11. Akademija za starinske napise in literaturo v Parizu misli imenovati papeža med svoje člane v znak zaslug, ki si jih je stekel s svojimi številnimi in učnimi razpravami.

Bančna kriza v Franciji

PARIZ, 11. Že nekaj dni krožijo po mestu vznemirljive vesti o bančni krizi. Ministrski svet je sicer takoj skušal pomirit javno mnenje, vendar so te vesti povzročile, da je danes nekoliko velikih bank v resni nevarnosti. Nek bančni zavod v opuščeni pokrajini je uknil plačevanja. «Intransigent» trdi, da širi take vesti neka boljševiško-nemška propagandna zveza.

Te Deum za papeža v Parizu

PARIZ, 11. Pariški nadškof kardinal Dubois je brzjavil iz Rima, da se mora peti v nedeljo po vseh cerkvah in kapelah v Parizu slavnostna zahvalna pesem povodom izvolitve novega papeža.

Provizorični moratorij za odškodnine pred reparacijsko komisijo

PARIZ, 11. «Temps» poroča, da bodo zavezniske vlade naročile reparacijski komisiji proučevanje-provizoričnega moratorija za odškodnine, medtem ko si bodo same pridržale pravico odločevanja o razdelitvi nemških plačil.

Anglija

Anglija proti odgoditvi genovske konference

LONDON, 11. Morning post poroča, da ni še ministrski svet sklepal o francoski noti glede odgoditve genovske konference. Vendar se zatrjuje v merodajnih krogih, da bo angleška vlada vstrajala na tem, da se konference v Genovi otvori 8. marca, kakor je bilo določeno v Cannesu.

Angleška skuša skrócić svoje izdatke

LONDON, 11. Goddes je v doljni zbornici izjavil, da bi lahko znižala Anglija svoje izdatke v prihodnjem finančnem letu za 75 milijonov šterlin. Med temi bi se skrčili stroški za armado za 20 milijonov, za aeronavtiliko za 5 milijonov in za javno šolstvo za 16 milijonov šterlin.

Nemiri na Irskem se nadaljujejo

LONDON, 11. Razburjenje v Ulstru radi ugrabljenih unionistov je vedno večje. Collins, predsednik svobodne irske države, je sicer ukazal, da se morajo unionisti takoj izpustiti na svobodo, a ni mogel doseči, da bi se to povelje izvršilo. Danes je prdel automobil ulstrske policije v irsko zase-do, kar je zelo poostrolo položaj. En stražnik je bil ubit. V Endiskillenu so se spopadli protestanti in katoličani. Stavka železničarjev je končana.

Amerika

Pred odpravo linčarja v Ameriki

NEW-YORK, 9. Znano je, da je v Ameriki, posebno v južnoameriških državah, še vedno v veljavi pravica do linčanja obsojencev. Beseda «linčati» prihaja, kakor pravijo nekateri zgodovinarji, od imena nekega župana v Galwayju na Irskem, ki je baje l. 1495. sam obesil svojega sinamorila, ker ljudstvo in krvnik nista hotela izvršiti smrtno obsodbe. Drugi pravijo zopet, da prihaja ta beseda od imena nekega Johna Lyncha, kateremu je dalo ljudstvo ki se v severni Karolini pod kraj 16. stoletja neomejeno zakonodajni in sodnijsko oblast, ker se ni moglo ubraniti pred ubeglimi sužnji, ki so izvrševali po deželi najhujše zločine. Linčanje je še v navadi tam, kjer državna oblast še ni tako močna, da bi mogla vzdržati red v državi, posebno pa v krajih, kjer žive skupaj pripadniki raznih plemen. Predvsem je sedaj v navadi v nekaterih južnoameriških državah, kjer žive skupaj črnci in belci. Linčanje obstoja v tem, da kaznuje zločinca izven zakona ljudstvo samo. Zločinca primejo, ga pretepejo in zasramujejo ter nato obesijo na bližnje drevo, vržejo v ogenj ali ga drugače mučijo. Ta način justice je bil vpejan v času kolonizacije Amerike, toda ostal je v veljavi tudi, ko so dobile Zedinjene države redno vlado. Amerikancu je že prirojena mrznja proti črncu in prepričanje, da je črnc sicer nekoliko več od živali, toda na vsak način manj od človeka. Borba za enakopravnost, za enak družabne in politične pravice črncev in belcev se mu zdi nezmiel. Nekega angleškega duhovnika, ki je v Floridi širil

Jugoslavija

Razdelitev pokrajinskih oblasti

BELGRAD, 10. Za proučevanje vladnega načrta o administrativni razdelitvi države določeni, 11-členski pododbor administrativnega odbora je imel včeraj svojo prvo sejo. Pričela se je načelna debata o vladnem načrtu. O načelni administrativni razdelitvi so govorili poslanci Simonović, dr. Hohnjec (kler.), Ljuba Jovanović (rad.), Miloradović, Magovčević, Moskovljević in Venčeslav Wilder (dem.). Med poslancem Jovanovićem in dr. Hohnjecem se je razvila živahna načelna diskusija. Dr. Hohnjec se je glede utemeljitve svojega predloga o avtonomistični razdelitvi države na 6 pokrajinskih oblasti skliceval na Anglijo in njene dominije. Ljuba Jovanović mu je pojasnil zadevo iz državnopolitičnih ozirov, da Anglije ni primerjati Jugoslaviji. Pododbor je v načelu sprejel vladni načrt o administrativni razdelitvi. Za načrt je glasovalo 9 poslancev, dva pa proti in sicer dr. Hohnjec in Moskovljević (zemljorad.). Pododbor danes nadaljuje razpravo o stezkih oblastih.

med črni krščansko vero in zagovarjal družabno enakopravnost med črni in belci, je užaljeno belo ljudstvo zgrabilo, mu strgalo s telesa obleko, ga bicalo, a nato namazalo s katramom ter povajalo med splošnim smehom po kupu perja.

Proti temu barbarskemu sistemu so nastopali že mnogi, toda doslej brez uspeha. L. 1871. je postal položaj tako strašen, da je moral kongres dati tedanjemu predsedniku skoraj diktatorsko moč. Takrat je kongres izdal zakon proti tajni družbi «Kukluks-Clau», ki se je ustanovila l. 1867. v severni Karolini in v kateri so bili članje pristajali suženjstva in nasprotniki Unije ter republikanske stranke. Člani te družbe, ki so bili pod prisego obvezani držati vse tajno, so izvrševali najhujše zločine proti črncem. Morili so jih, jim požigali hiše in jih preganjali na najbolj okruten način.

Ta družba je bila razpuščena, toda na zadnjem vsečrncem kongresu v Parizu se je poudarjalo, da je položaj ameriškanskih črncev še vedno neizpremenjen. V južno-ameriškanskih državah je linčanje še vedno v veljavi, pri čemer se ne dela nikakoli razlika med moškimi in ženskami.

Toda tudi v severni Ameriki se črnci na vse načine zapostavljajo in ponižujejo, v kljub temu, da so se te države borile za odpravo suženjstva. V Georgiji črnci ne smejo v javne biblioteke, v Virginiji ne smejo stopiti v tramvai, po severnoameriškimi državah se ne smejo kopati istočasno z belci. Celotna krščanska mladinska zveza ni doslej sprejemala krščanskih črncev za svoje člane.

Spričo takih razmer je jasno, da je na-

redila ogromen vtisek vest, da je podnastavna zbornica končno odobrila zakon proti linčanju. Zakon predvideva kazen petih let zapor ali pa 6000 dolarjev globe za sodnika ali oblastvo, ki bi ne ukrenilo potrebnih ukrepov za preprečitev linčanja. Mesto, v katerem bi se linčanje izvršilo, bo moralo plačati sorodnikom žrtve, ki je večkrat povsem nedolžna, odškodnino 7500 dolarjev.

Tekom razprave o tem zakonu je prišlo do burnih incidentov med občinstvom in poslanci. Nekateri so pljuvali na poslance, ki so se drznili narediti tak zločin, kakor je... odobritev zakona proti linčanju, ki je bilo južnoameriškimi državam v stramo-to pred vsem kulturnim svetom.

Amerika bo poslala v Genovo opazovalca Harding ne verjame, da bo konferenca dosegla uspeh.

WASHINGTON, 11. Zedinjene države so sklenile, da se ne bodo udeležile konference v Genovi, vendar pa mislijo odpisati tja svojega opazovalca. V odgovoru na povabilo za udeležbo na konferenci je Harding obžaloval, da hočejo zavezniki črtati z dnevnega reda baš ona vprašanja, kojih rešitev je za mirno sožitje med narodi neobhodno potrebna. Dokler se ne bodo odškodninske pogodbe temeljito preuredile in dokler se ne bo omejilo pretirano oboroževanje na suhem, do tedaj bo vsaka konferenca ostala brezuspešna. Harding in njegovi svetovalci gledajo zelo mlačno na priprave evropskih velevisl za konferenco v Genovi, vendar upajo, da bo tej konferenci kmalu sledila druga, ki bo kazala več dobre volje in rešila Evropo iz teh zmešnjav.

socialistične stranke za začasnno. Ne notranji, ne zunanji položaj Italije se ne da urediti brez rešitve velike gospodarske krize doma in če se ne izpremene smerice zunanje politike po željah miroljubnih strank v državi. Vse to pa se ne more izvršiti brez sodelovanja najmočnejše proletarske stranke v Italiji.

Današnja Bolgarska

Dopisnik praške «Tages Presse» v Sofiji podaja sledečo zanimivo sliko današnje Bolgarske:

Obžaluje, da se javnost na Čehoslovaškem veliko premalo zanima za razvoj stvari na bližnjem vzhodu. Gospodarska bodočnost Čehoslovaške leži po velikem delu v smeri doljnega toka Donave in Crnega morja. Tja bo morala Čehoslovaška ko uredi svojo lastno plovbo, usmeriti svoj glavni izvoz. Saj gre tu prek in prek za poljedelske države z malo razvito industrijo, da more češka nadprodukcija imeti tu naravna tržišča. Poleg kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev in Romunske, s katerima je Čehoslovaška v iskrenem zveznem razmerju, je pred vsem Bolgarska, ki je zanjo v ospredju interesa.

Bolgarska se nahaja sedaj v težavnem položaju. Obe balkanski vojni in svetovna vojna so potisnile Bolgarsko — ki je po letu 1878, po osvoboditvi, hitro napredovala — v njenem razvoju za desetletja nazaj. Pod bremenom davkov in carinskih davčin je hita trgovina in industrija, državni proračun je pasiven, tako da se — pa naj se še tako navija davčni vijak — ne more nič storiti za kulturne namene in za povzdigo blaginje v deželi.

Za vlado, ki je že izpolnila nekatere določbe mirovne pogodbe (gospodarske narave in glede oddaje orožja in streliva), tvori najvažnejše vprašanje skrb, kako naj uredi za plačevanje obrovov vojne odškodnine. Samo znesek za popravne iznosa 2 in četrt milijarde frankov v zlatu. Prvi obrok je zapadel že 1. julija 1920, a še danes ni plačan, ker ni potrebnega denarja. Bolgarska vlada je bila prisiljena prositi odlog plačevanja obrovov vsaj za tri leta.

Razumljivo je, da je vlada, ki zahteva le denar, ne da bi bilo prišlo do zaželjenega zboljšanja razmer in se je materialni položaj državljanov celo poslabšal vsled nesumljenega davčnega bremena: da je ta vlada v težavnem položaju in da se nezadovoljstvo noče ublažiti. Če se glede Čehoslovaške smemo nadejati, da je najhujše že prebila in da se more nadejati boljših dni, ne velja to še za Bolgarsko in računati moramo z velikimi težavami, zapletljaj, preden se razmere tu zboljšajo toliko, da bomo mogli govoriti o pozitivnem in ustvarjalnem delu za povzdigo splošne blaginje.

Ne čudite se torej nikakor, da vidi bolgarska vlada edino rešitev v odlogu odškodninskih obrovov. Pomislite le, da plačevanje niti še začela ni, da vrednost «leva» pada rapidno ter da preračunavanje zneskov, ki se imajo plačati v francoske zlate franke gre do števil, ki jih poznamo le iz zvezdoslova.

Poleg vsega tega je Bolgarska bogata — seveda le v možnostih bodočnosti. Tla krijejo v sebi zakopana bogastva na mineralnih, podnebje nudi tudi ob sedanjem primitivnem načinu obdelovanja bogate letine, katerih prebitki se izvažajo. Gre le za eno: ker je dežela uboga na kapitalu, je treba pridobiti zaupanje tujega kapitala, da ta poslednji uredi dvigavanje danil za kladov. Potem šele se bo blaginja dežele mogla polagoma dvigati. Vsaka bolgarska vlada mora torej predvsem začeti s tako lojalno zakonodajo, ki bo vabila tuji kapital!

Bolgarska ima gotovo lepo bodočnost pred seboj. Odvisno bo le od nje same, oziroma od njene vlade, kdaj pride primeren trenutek, ko bo mogla glede tujega kapitala začeti s politiko odprtih vrat. To utegne boleli marsikaterega bolgarskega patriota, kajti že sedaj tožijo, da se več nego preveč podjetij nahaja v tujih rokah. Toda ni drugega izhoda iz današnje začate. In čim prej se odločijo za ta izhod, tem boljše bo.

Današnja vlada — Stambulinskega — označa kot svoj edini cilj zopetno pridobitev zaupanja lokalnih sosednih držav kolikor tudi vse Evrope, kar naj se doseže z lojalno izpolnitvijo versailleske mirovne pogodbe. Bolgarska hoče torej v miru živeti z vsemi. Ob sedanjem položaju dežele, katere se mora težko boriti z vrsto notranjih vprašanj in ki se vsled finančnega bremena nahaja v veliki zadregi, je to za sedaj najpametnejše.

Pa tudi to tako enostavno načelo se ne da lahko izpremeniti v dejanje. Naj Bolgarska hoče ali ne — vsled svojega zemljepisnega položaja bo pritegnjena v vprašanja evropske vztočne politike.

Bolgarska bo izvajala realno politiko. Kako — to določa bodočnost. Na podlagi svojih dosedanjih grenkih izkustev se ne bo tako lahko spuščala v nasprotstva s svojimi neposrednimi sosedi. Četudi je sedanje razpoloženje v deželi nasprotno vsaki zvezni politiki, se more vendar reči, da splošna želja gre po bližnjemu z Jugoslovenci, združenimi v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor se tudi splošno obžaluje, da se je Bolgarska v nesrečnem letu 1913. dala obistiniti od slovenskega orientiranega smeri. Sedanja vlada se nadeja, da kmetje Jugoslavije, ki se sedaj organizirajo, ponudijo roko bolgarskim kmetom in da bodo sodelovali za upravo med obema sosednjima slovenskima državama.

Gotovo je, da nobena država ne mora ostati za vedno osamljena. Bolgarska, ki osti trpi na posledicah vojne, obrača sedaj svoje glavno zanimanje notranji politiki, dočim se v zunanji omejuje bistveno na to, da se izogiblje vsem navzkrižjem s

sosedi ter da si, izpolnjujoč mirovne pogodbe v mejah možnosti, pridobi zopet zaupanje.

Volitve v novih, oziroma pre-krojnih občinah v Julijski Krajini.

S kraljevskim ukazom od 19. januarja 1922., ki je bil objavljen 6. tek. m., so se izdale določbe za volilno postopanje v tistih naših občinah, ki so se sedaj na novo ustanovile, oziroma drugače razmejile in se v njih zato še niso vršile občinske volitve. Posebno važna je določba o skrajšanju raznih rokov.

1. Rok za sestavo volilskih imenikov teče že od 6. t. m. in je skrajšan na polovico, tako da poteče že 21. t. m.
2. Rok za zahtevo vpisa v volilski imenik teče tudi že od 6. t. m. in, ker je ranotako skrajšan na polovico, poteče že 16. t. m. To je posebno važno, ker se tiče vseh onih, ki jih županstvo ni dolžno uradoma vpisati v volilski imenik, posebno torej optantov, kolikor niso bili morda že vpisani v volilske imenike za politične volitve.
3. Rok za določitev in razglasitev sekcij in volilnih prostorov, ki istotako teče že od 6. t. m. in je skrčen na polovico, zapade že 20. t. m.
4. Najvažnejši rok, namreč za reklamacije, ki teče od županovega razgleda o razgrnitvi volilskih imenikov, je končno tudi skrajšan na polovico, to je na samih sedem dni.

Istrski volilni odbori, pozor!

Pritožbe proti določitvi sekcij in volilnih prostorov se morajo vložiti v roku treh dni pri pristojnem civilnem komisariatu.

Naša urava in njeni neuspehi

Ze takoj iz začetka nam je bilo jasno, da naši novi upravitelji prav čisto nič ne poznajo krajev, ki naj bi jih dobro upravljali, in pa ljudstva v njih, ki naj bi ga z modrim postopanjem pridobivali, da ga sprisrajnijo z novim položajem, ki so mu ga prisodili veliki dogodki.

Videlo se je takoj, da so prišli plesat na parket — pardon: odrešiti in upravljati deželo, ki je niso poznali. In ker je niso poznali, je bila naravna posledica temu, da so se dajali «informirati». Toda po informacije so hodili k ljudem, ki jih iz lastnega, strankarskega ali političnega in narodnega ozira niso «informirali», ampak so jih le zavajali k zgrešenim korakom. Posledica tega je bila, da so bile vse odredbe od zgoraj doli zgrešene iz temelja in da so podrejena oblastva po deželi — ker so se zopet dajala zavajati od dotičnih lokalnih činiteljev — še te odredbe krivo izvajala, oziroma so jih izvajala vsaka drugače, po svoje.

Tako smo videli, da so bile glavne smerice nove uprave popolnoma zgrešene in da je pri praktičnem izvajanju vladala zmešnjava. Vsa uprava se je vršila le po želji in zahtevah izvestnih politikov, strank in klik, ne pa kakor bi ustrezala volji, praktičnim potrebam in pravicam ljudstva: narodnim, političnim, kulturnim in gospodarskim. Ena najžalostnejših in najusodnejših posledic takega nepoznavanja razmer je bila ta, da so imeli novi upravitelji povsem krive domneve o jugoslovenskem ljudstvu na tem ozemlju: o njegovi duševnosti, o njegovem narodnem čustvovanju, o njegovi kulturni stopnji in o njegovi — to posebno — politični zrelosti. «Informatorji» so jih uverjali, da bodo imeli posla z mrtvo, nezavedno maso, ne zavedajočo se svojega rojstva in tavajočo v temi, ki se more zato voditi z ovsom v eni, in držati na udi z bičem v drugi roki. Oves pa naj ne bodo morda politične in narodne pravice, pospeševanje splošne gospodarske povzdige, ampak le ustrezanje osebnim, materialnim ali duševnim koristim poedincev, ki naj bi bili potem poslušno orodje te slepe, nesmotrene in iz temelja zgrešene uprave.

Taka so bila navodila, ki so jih dobivali naši upravitelji. In ravnali so se tudi po njih. Žalostni sodovi take uprave pa so se kmalu začeli kazati na vseh koncih in krajih. Mesto da bi bila modra in pravična uprava oživljala zaupanje v ljudstvu in vero v njeno pravičnost in dobrotočnost, je slaba uprava le razširjala prepud med seboj in ljudstvom. Prišlo je že tako daleč, da kaže tuji razpoloženje med veliko večino drugoročnih sodeželanov že vse znake skrajnega nezadovoljstva.

Toda taki kažejo tudi, da vsi dosedajni neuspehi niso še izpametovali upraviteljev in da jim — še niso odprli oči. Njihovo neozdravljivo slepoto je jasno pokazala tudi vsa njihova politika, vse njihove metode povodom zadnjih občinskih volitev. Iskali so med našim ljudstvom stike s poedinici, z oseba, ki dvomljive kakovosti, da bi z njihovo pomočjo, potem «kompromisov» z njimi, politiskali čustvovanje ljudstva in njegovo voljo, ter da bi udušili njegovo zavest. Govorili so sicer o svojem prizadevanju za porirjenje med obema plemenoma, v resnici pa je bil njihov cilj ta, da bi varali svet. Tako da je ljudstvo zadovoljno s sedanjim upravo in kako da obrača hrbet svojem dosedanjemu vodstvu! Posebno so to izkazovali v Sežani in Postojni. Uspeh je bil porazen, ker ni bil le povsem negativ, ampak tudi nečasten, kajti zakulisni šepet — v Postojni, Sežani in v Trstu so danes razvijeni, od glave do pete kot blamirani in pejci!

Sa so pogoreli, ker niso poznali našega ljudstva, njegove narodne zavesti, njegove politične zrelosti in njegove zvestobe do svojega rojstva. Kjerkoli je le moglo

svobodno govoriti, kjer mu ni dušilo glasu zločinsko nasilje, se je združilo v veličastne manifestacije slovenske zavesti in v kriče protest proti sedanjim upravi in sedanjim upraviteljem!

Ali se smemo nadejati, da vsaj ta liasko njihove politike v Julijski Krajini odpre oči gospodi v Rimu? Ali jih pouči ta neuspeh krajevne uprave, ki se da zavajati od zakrknjenih in interesiranih «informatorjev», in tudi osrednje uprave, ki slepo veruje informacijam — krivo informiranih v Trstu?! Na postojnskem in sežanskem primeru morejo videti v Rimu, kako so gospoda v Postojni in Sežani krivo obveščali gospodo v Trstu in ta gospode v Rimu! Naj jim pride že enkrat izpoznanje, da le dobra, v vsakem pogledu sposobna in brezpogojna uprava, ki poslušna glas ljudstva, more vzbujati zaupanje in pridobivati srca, nikdar pa ne slaba, krivična, nasilna, ki gre v priloge poedinim navihancem!

Dnevne vesti

«Piccolova» statistika bije po zobeh — njega samojati Petkov večerni «Piccolo» označa vspeh občinskih volitev kot plebiscitarna izraz Julijske Krajine. Da bi ugodi svojim lahkovernim čitateljem, podaja cel seznam občin in podčuje v svojih pripombah, koliko teh občin je izvolilo italijanski zastop. Ker pa je to število razmeroma majhno — le 76 med 236 občinami, ki jih navaja, tako da je nad dve tretjini teh občin slovenskih, namreč 160 —, si dovoljuje «Piccolo», označiti celo vrsto občin, ki so v naših rokah, za italijanske. Celotno tisk, v katerih ni bilo niti enega italijanskega volilca. Le poslušajte! Po «Piccolu» so naslednje občine že italijanske: Postojna, Belapeč na Gorenjskem, Ukovica na Koroskem, Sežana, Brje (v okraju sežanskem) Brestovica, Kopriva, Kožbana v Brdih, a to kljub dejstvu, da Italijani v vseh teh občinah niti kot manjšina niso prišli v poštev!!! Nabrežina, Mavhinje, Barbana so «Piccolu» tudi italijanske, ker imajo par domačih laških zastopnikov vmes! Potem navaja še kot italijanska občinska zastopa Budanje v vipavski dolini in Miren pri Gorici!! Z vsemi temi nezasišanimi falsifikacijami je «Piccolo» srečno dosegel število 80 občin. Da bi se pa vendar le v svojih računih vsaj nekoliko približal «plebiscitu», navaja «Piccolo» nič manj kot preko 30 «nepolitičnih» uprav, ki so pa seveda vse slovenske! N. pr. Bate, Kamnje, Dol. Otlica, Vojače, Renče, Vrems, Tennica, Famlje in vse one notranske občine, kjer ni bilo nobene politične borbe. In da bi tej svoji nezmišelnosti dal več videza verjetnosti, zaključuje «Piccolo», da te občinske volitve dokazujejo, da se vsa tista zločnost, s katero se Slovani toliko bahajo, postopno ruši. Ob tako očividnem in drznem postopanju resničnih razmer pač ni treba našemu ljudstvu še le predočati kako protiplebiscitarna je ta «Piccolova» trditve o italijanstvu te pokrajine! Pri vsem tem pa ne govorimo o vseh tistih naših občinah, ki sta jih kravavo nasilje «Piccolove» stranke in Salatova volilna geometrija iztrgala iz rok naroda, kakor n. pr.: Zminj, Tinjan, Vepričan, Volosko-Opatija, Pomjan in cela vrsta drugih! «Piccolova» statistika nam je še le prav živo pokazala, da sta dve tretjini naše dežele popolnoma slovenski. Če bi bila resnica res tako ugodna za «Piccola», bi je ne tako drzno in obnem tudi tako nerodno potajeval. Ne pomagaj nič: boj proti naravi je — boj brez upa zmage!

Zalosten spomin iz zgodovine Istre. Iz Doline nam poročajo, kako se je gospod civilni komisar Koprski marchese de Suni na otvoritveni seji tamošnjega občinskega zastopa, spominjal «lepega življenja» za časa gospodstva beneške republike. Hujši spominov gosp. civilni komisar pač ni mogel vzbujati v našem ljudstvu. Nočemo opisovati vseh strahnih posledic, ki sta jih to gospodstvo in njegova neprestana borba s sosedi — tudi s Trstom — ostavila v tej nesrečni, poprej tako cvetoči deželi. Saj govorijo o tem dovolj glasno golicevaj, kjer je poprej rodilo polje in brstelo zelenjel Sklicuevno se na verodostojno pričjo škofa G. F. Tommasinija iz Cittanova, rodom Padovanca, ki je pisal svoje «Commentari» okoli leta 1650. Tommasini navaja starega pisca G. A. Magino, ki pravi, da so Istrani «rečevili n. duši in telesu» a to «vsled bližine Benetk, ki vlečejo nase vse promet (Trafficco)!! Dalje pripoveduje Tommasini iz svojih dni o bogati blagajni mesta Cittanova, ki bi bila mogla donosati mešancom velike koristi, ali uporabljati se tako slabo, da ima korist od nje le «rektor» — benečanski načelnik, ki iztirjuje le globe vrhu glob, tako, da se stvar končuje s popolnim uničenjem dolžnika! — Glede koprške okolice pa pripoveduje: «Siromaštvo tega ozemlja izhaja tudi od tod, da so vsi v lasti raznih mešanov in plemenitav, ki smejo tirjati desetino in dvajsetino od žita, krme in vina, tako, da so ti kolikor gospodje toliko tudi sovražniki ljudstva, kateremu odjemljejo imetje in mu povzročujejo tisoče drugih stisk in nadlog. In vendar je vse to milosten fevd od strani škofov in patrijarha. A reveži se v svoji obnemoglosti ne morejo upreti in tako prihaja do popolnega uničevanja (sterminio) vsi. O tem bi mogel — pravi končno Tommasini — navesti razne slučaje, če bi se ne bal razalitati nekatere redke in pravične.» To so, spoštovani gospod marchese Suni, sličice iz časov tistega «lepega življenja» v Istri pod beneškim gospodstvom!! Sicer pa je v naših krajih znan tisti zloglasni nasvet beneške vlade svojim zastopnikom in Istri: «Vladajte jih z neznanjem in siromaštvom!» (Con ignoranza e povertà). Gospodu civilnemu komisarju v Koprju bi nujno svetovali, naj le opušča take ekskurzije v zgodovino Istre pod beneškim gospodstvom!

Solski podobori v deželni posvetovalni komisiji. Generalni civilni komisar za Julijsko Krajino je ustanovil pri deželni posvetovalni komisiji solski odbor, razdeljen v dva odseka. Člani odseka srednje šole, učiteljska, trgovske, obrtne in navtične šole so: cav. du Ban, kom. Braidotti Arch., prof. Bronzini, prof. Ceccancij, prof. Conforto, prof. Crepac, cav. prof. Gentile, prof. Gregoretta, cav. prof. Pardini, prof. Pian de Tosarelli, prof. Rossignoli, cav. prof. Saravali, cav. prof. Sappan, prof. Turus, prof. Venuti, prof. Zauci, cav. uff. prof. Ziliotti, prof. Znidarsich.

V odsek za ljudske in meščanske šole so imenovani: cav. du Ban, Del Piero, Ferlan, Fiamin, Franzot, Kleinmayer, Lona, Lussich, Mraehig, Pfeiffer, Pasqualis, Rajčič, Relli, Stocchi. Zastopniki občinskih odsekov je imenovan

K sedanji vladni krizi

Sedanji sorazmerni volilni red, ki je dal v novembru l. 1919. italijanski zbornici popolnoma novo označje, je nastal vsled notranjopolitične krize. Valovanje delavskih množic pod vplivom in hujškanjem demagoških politikov je prestrašilo meščansko vlado. V zgodovini vseh držav moremo opaziti dejstvo, da skuša obstoječi državni red z izjemnimi popustitvami doseči pomirjenje prebujnega političnega življenja v nasprotnikih, zlasti če groze ti poslednji z revolucijo, kakor je bilo v l. 1919. in še potem v Italiji. S sorazmernim volilnim redom so prišli v zbornico stranke z izdekanimi in opredeljenimi programi, politika osebnosti, ki je bila v Italiji poprej glavni znak vsega političnega življenja, torej tudi parlamentarnega, je stopila nekoliko v ozadje. To dejstvo samo na sebi pomeni znaten napredek v političnem razvoju Italije. Vendar pa se niso uresničila optimistična pričakovanja tistih politikov, ki so videli v tej reformi spas Italije. Vkljub temu, da sta reformi v zbornico dve veliki stranki kot predstaviteljici ogromnih delavskih in kmetijskih množic, se je odločilna politika odigravala izven zbornice. Vzrok temu je bilo nepopustno stališče socialistov, ki niso hoteli sodelovanja z ostalimi meščanskimi strankami, ampak so propovedovali diktaturo proletariata. Posledica tega postopanja je bil nastop fašizma in pričetek «rvavih političnih bojev med fašisti in socialisti, ki so se iztekli, kot znano, s porazom boljševizma v Italiji, ne pa s porazom socialistične stranke, kakor so to pričakovali mnogi politični močje v Italiji. Giolitti je razpisal državnozbornske volitve lanskega majnika, ker je mislil z njimi ubiti socialistično stranko s pomočjo znanih volilnih metod, ki smo jih tudi mi spoznali v naši deželi. Toda stari premenjeni listjak se je prav pošteno uratutil. Socialistična stranka je izšla iz krvavega boja zmagovalno. Vkljub temu, da se ni udeležila volitev v nekaterih okrajih, kjer so socialistične množice v znatnih manjšinah, in vkljub komunistom je prišla v zbornico z največjo parlamentarno skupino.

Ta zmaga je bila velike moralne vrednosti za stranko. Praktičnih uspehov ni bilo še pričakovati, kakaj fašistovska krvava ofenziva je šla dalje po vsej Italiji, medtem ko je socialistična skupina v parlamentu igrala bolj kljavno vlogo. Notranje politični položaj je obsidil socialiste v nedelavnost in v medlo opozicijo. Posebno se ni mogla stranka uveljaviti v zbornici vsled notranjih sporov med levicariji in desničarji, toda v glavnem je bila taktika stranke: počakati, da se poleže vihar in zasije zopet solnce. In čas je delal zanje: Fašistovska nasilja, pogreške vlade v zunanje in notranje-političnih vprašanjih, gospodarska kriza itd., vse to je povzročilo Giolittijev padec in nastop kolebajoče, neodločne Bonomijske vlade. Bonomi je bil slabši. V zunanji politiki je pustil proste roke nerodnemu Della Torretti, ki je škodil italijanskemu vplivu v osrednji Evropi in v svetu znane trojice, v notranji politiki pa si je nakopal zaničevanje socialistov kakor tudi fašistov. V tem času se je začel vršiti v socialistični stranki polagoma in previdno preobrat na desno. Odkar je socialistična stranka opustila misel na revolucijo in boljševizem, so se njeni voditelji začeli pečati s praktično politiko, ki ne more biti drugačna kakor ona, ki jo zahtevajo desničarji s Turattijem na čelu, t. j. sodelovanje. In zadnja izjava socialistične parlamentarne skupine, v katerem se namiguje, da bodo socialisti podpirali vlado, ki sprejme v program njihove zahteve, je prvi velik korak na desno.

Iz navedenega je razvidno, da ne more več nobena vlada mimo socialistov. Sorazmerni volilni red, ki ni dal nobeni stranki absolutne večine v zbornici, silih koncentraciji strank, k sporazumu med skupinami, ako naj se sestavi nova vlada z delovno večino. Socialistična skupina v zbornici pa je tako močna, da more strmo-

glaviti danes vsako vlado, ki bi se ne nekoliko ozirala na težnje in želje socialistične stranke. Energična, vztrajna in številna opozicija je tako gotovo orožje, da se tega zavedajo socialisti, pa tudi druge stranke. Uveljavljanje uspešne opozicije je odvisna le od sporazuma in edinstva socialistov samih. Če pristanejo desničarji k opoziciji, potem zamore socialistična stranka ovirati delovanje zbornice.

Vzroki Bonomijskega padca nas tukaj toliko ne zanimajo. Zadnji povod njegovega padca je dal nastop demokratske skupine proti vladi. Ker šteje ta blok okroglo 140 poslancev, ki so tvorili glavni steber vladne večine, je Bonomi z užaljeno gesto vrغل puško v koruzo ter tako presenetil demokrate, ki bi bili morda še pripravljeni za pogajanja.

Dasi se je moralo Bonomijsvo ministristvo smatrati za prehodno, vendar je prišlo cedanja kriza kolikor toliko nepričakovano, na vsak način pa pregodaj. Kot je sedaj položaj parlamentarnih strank, si ne moremo misliti vlade, ki bi ne imela za se demokratske in ljudske stranke, kakaj evolucija v socialistični stranki ni še v toliko dozorela, da bi stopili socialisti v aktivno sodelovanje.

More se reči torej, da je postal Bonomijsv kabinet žrtve zakulisnih intrig nekaterih demokratskih nezadovoljcev, ki so potegnili vso skupino za seboj. Sedanja vladno krizo so hoteli popolari izkoristiti za svoje strankarske namene, zaradi tega so se demokrate skoraj skesali svoje poteze. Popolari so zahtevali spočetka kar štiri portfelje, izvedbo šolskega zakona in gotova poročstva z ozirom na zunanjo in notranjo politiko. Socialisti pa so sprejeli omenjeni dnevni red, v katerem obljubljajo podporo oni vladi, ki si nadene kot program: vzpostavitve miru v notranjosti, zaščita sindikatov, a na zunanjo politiko miru. V teh razmerah je torej sprejel predsednik zbornice De Nicola težko nalogo sestaviti novo vlado. To je že drugič, da je De Nicola prišel do te časti. O priiliki Giolittijevskega padca se je mnogo govorilo in pisalo o De Nicolici kot najprimernejšem načelniku nove vlade, toda bistrovidni mož ni hotel takrat sprejeti te naloge, ker ni hotel izpostaviti svojega prestiza za stvar, ki bi ne imela uspeha. Topot je De Nicola sprejel misljo, toda po nekaterih pogajanjih s poglavitnimi skupinami zbornice je izprevidel, da ne more priti do take večine, ki bi zagotovila njegovi vladi gotovo in daljše življenje.

De Nicola se je pogajal tudi s socialisti in najbrže ne brezuspešno. Navidezno so se razbila pogajanja vsled vztrajanja popolarov pri svojih zahtevah, ki so večje nego to, kar so imeli do sedaj. Demokrate pa se od ene strani boje, da bi ne popolari zadobili prevelike moči, na drugi strani pa popolarji, ki bi bil orientiran preveč na desno, ki bi bil orientiran preveč na levo. Popolari niso nikakor še voljni pa poznati socialistov, zato se ni De Nicolici posrečilo priti do ugodnega zaključka. Položaj ni danes še dozorel v toliko. Vendar pa ne bomo morda zgoreli, če smatramo o sedanjega zborničnega predsednika za moža bodočnosti.

Orlanova misija pa je bila že spočetka obsojena v neuspeh. Ta sicilijanski profesor je načeloval vladi ob času sklepanja versailleske pogodbe, ima pečet reaktorarnega konservativca, in je kot tak zlasti socialistom trn v peti. Njemu so socialisti obljubili brez pogajanj neizprosno opozicijo. Za čim bi bile nekatere nacionalistične, republiканarne stranke in popolari, toda demokratske stranke, reformisti in socialisti so izrekli svoj veto, zato je moral položiti tudi on častno nalogo brez uspeha. In najnovejša poročila pravijo, da je kralj odklonil Bonomijsvo demisio in se bo Bonomijsv kabinet predstavil zbornici v nekoliko dneh. Kako se bo končno rešila sedanja vladna kriza, ni mogoče še predvidevati. Vendar pa moramo smatrati vsako vlado, ki ne bo hotela upoštevati zahtev

Lepa beseda lepo mesto vsje. Pišejo nam: Članek Sportnika v naši "Edinosti" je gotovo razveselil marsikatero prijatelja sporta in mladine. Do sedaj niso naši kolešarji bili vajeni čitati pohvalna priznanja za njihovo delovanje, ki bi bila izšla iz nekolosarskih krogov. Hvala gospodu Sportniku, da je v višjeje stališča osvetlil sportna stremjenja slovenskih mladincev in širšemu občinstvu razjasnil pomen in važnost vezbanja in tekmovanja v sportu. Žal so njegova rahla očitavanja našo javnost, da se premalo zanima in skoraj nič ne uvažuje naših sportnih stremljenj, jako upravičena in skrajni čas bi bil, da bi začeli tudi drugi slovenski krogi kazati z besedo in dejanjem, da je ona telesna in duševna vzgoja, ki jo nudi in daje sport našim mladincem nujno potrebna in koristna razvoj slovenskega življa na tem ozemlju. Kdor je zasledoval delovanje in uspehe sokolstva med našim narodom, mora priznati, da mu zamore le sport deloma nadomestiti to, kar je izgubila naša mladina vsled pretiravanja sokolskega delovanja. In če drugi močnejši in srečnejši zastavljajo vse svoje sile in svo dobro voljo, žrtvujejo čas, denar in zdravje za razvoj in vzdrževanje raznih sportov, vprašamo vsakogar, ali ni sport ravno tako ali še bolj potreben in koristen za naš ubogi zanemarjeni življenj? Kje in kako naj najdemo sredstva, da rešimo našo zdravo mladino pred raznimi okuženji na duhu in telesu, ki jih nudijo predvsem to veliko mesto, neštete krčme v predmestjih in vaseh, pesne vabe na vseh koncih in krajih in vsa mamila, ki jih premora lazna kultura, in taka civilizacija, ki nam odreka in zanika najpotrebnejšo šolsko izobrazbo? Ni vsakomur dano, da se v pošteni družbi lahko kratkčasno in utruja v svojem mišljenju in značaju; mladenci mikla svet, zavajajo ga znanje in radovednost v kroge, ki ga neizkušenež kmalu zajamejo, omrežijo, in usodepolni korak je storjen, da se reže ne povrne več med svoje. Kdor vse to dobro uvažuje, mora razumeti, kako vzvišen je cilj, ki ga zasleduje tudi v naših vrstah sportno stremjenje in kako napačno je mnenje onih ljudi, ki vidijo v teh mladinskih stremjenjih le bahato ponašanje z močmi svojih udov. A žal, med našim ljudstvom se je marsikateri zdravi polet za gojenje sporta izjalovil, ker ni našel v naši javnosti zadostnega razumevanja in podporenja. Navedel bi lahko imena raznih naših fantov, ki so jih radi njihove spretnosti drugi zvaljivali, da se sedaj z njihovimi vršnjaki dičijo. In med raznimi sporti je kolešarstvo še vedno najbolj priljubljeno, in ko so bile razmere tako ugodne, je naše društvo raztezalo svoje oddelke daleč tja na Kras in v Istro. Minuli so časi S skrajno poštvalnostjo in vztrajnostjo deluje tudi dandanes naše kolešarsko društvo in kakor je bilo že ponovno povedano, je priradilo minolega oktobra svojo zbirko 170 kilometrov za "Primorsk prvenstvo". Stroški so bili ogromni in radi njih naknadnega kritja prosijo kolešarji, da jim naše občinstvo pripomore do potrebnega gnotnega in moralnega uspeha. Vzorna šentjakobska mladina jim bo šla na roko s posebno priveditvijo, na katero vabimo naše občinstvo. Veselica se bo vršila z lepim sporedom: igra, petje in godba. Tudi za lahkonogo mladino bo končno preskrbljeno s plesno zabavo. Gospod Sportnik v cenji "Edinosti" od petka pravi, da se širijo govorice pri Sv. Jakobu, da je dovoljen vstop samo povabljenim. Nato izjavljamo, da je to navstnost ali škodoželjnost posameznih oseb, ki širijo take nezmislne govorice. Posebna vabila se sploh ne razpošiljajo nikomur razen zunanjim sportnim društvom, ki so se udeležila dirke, in pa oddelkom društva.

Blažene Barkovlje! Prejeli smo: Pravijo, da kogar Bog ljubi, ga tepe s svojimi nadlogami, da si s tem zasluži nebeško kraljestvo. Mi Barkovljani bomo gotovo med prvimi v nebesih, ker se zbira nad našo glavo preveč nadlog. Zdaj je začela delovati nova šiba toda ta je menda hudičeva, ne božja. Slovenska šola je dobila "italijanskega" učitelja, ki seje sedaj kulturo med naše otroke. Kako? To bo vedel povedati mogoče gospod šolski nadzornik, ki bi moral biti informiran o teh stvarih, ki se tičejo v prv vrsti njega. Tičejo se pa tudi barkovljanskih starišev, ki pošiljajo svoje otroke k temu učitelju v šolo. In ti stariši si dovoljujejo vprašati šolsko oblastvo, ali sme res učitelj "italijansčine" na slovenski šoli klotovati slovenske otroke, jih zmerjati s "ščavji" in še z drugimi psokvami?

Več prizadetih barkovljanskih starišev. S Proseka. Našo vas je doletela res izvanredna čast. Pred mesecem smo dobili novega brigadirja. Prejšnji je odšel — in nismo si ga želeli nazaj. Ostali smo pa z odprtimi usti, začudeni, ko smo videli, koga smo dobili v svojo "barbarsko" sredo. Novi brigadir je polet svojo karijero na Proseku s poučevanjem ljudi a la turške šole t. j. z batinami. Iz tega tudi sklepamo, da je izšel iz libijske "šole". Pred kratkim so hoteli fantje naborniki privediti zabavni večer. Seveda je gosp. brigadir ukrenil vse potrebno, da je bila prireditve prepovedana. Prepovedal je obenem vpljo slovensko petje in gorje onemu, ki prekrši to prepoved. Te "barbare" bi on najraje eksperimentiral v Jugoslavijo. Za danes javljamo samo

Podlistek
KAPITAN MARRYAT
Leteči Holandec
Roman (65)

"Takoj prihitim Kranc. Medtem pa pripravite črpalke in gasilke."
Se prej kot v eni minuti je bil Filip na krovu, kjer je že našel kapitana Barenca, ki mu je drugi pomagatelj že povedal strašno novico. Kranc je ves dogodek na kratko opisal: opazil je, da se iz notranjosti ladje vzdiguje vzhodni požar in ko je pogledal sam — hotel ni nikogar buditi, da ne bi bil strah preobčuti — je videl, da je ves prostor poln dima. Takoj je zaprl okence in odhitel k Filipu in kapitanu.

"Vaša mirnost je vredna občudovanja," je pristavil Filip, "dovolj imamo časa, da mirno prevdarimo. Če bi o stvari zvedeli vojaki in sopotniki, bi nas s svojo prestrašenostjo le ovirali; toda čudno se mi zdi, kako je tam doli mogel nastati požar?"
"Se nikdar nisem prej tul, da bi na "Katarini" gorelo. Kar nemogoče se mi zdi. To mora biti prevara —"

"O, zdaj sem se spomnil, da smo naložili več zabojev z vitriolom," ga je Filip prekinil, "najbrže so se steklenice, ko je bil vihar prevrnile in razbile. Za slučaj kakke nesreče sem dal steklenice v močno zbito zaboje, toda ker je ladjo le preveč metalo sem in tja, so se gotovo razbili."

to. Č drugim pa bomo le govorili pred brigadirjevimi predstojniki, ki nam bodo gotovo povedali, ali je brigadirjevo obnašanje zaukazano od zgoraj ali ne."
Gosp. brigadir! Vprašamo Vas samo: ali se res ne morete strzeiniti, da bi več ne mislili, da ste v Libiji in imate pred seboj Arabce? Ali Ali res niste še spoznali, da ste v kraju, kjer je mnogo ljudi, ki ne znajo mogoče samo enega jezika brati in pisati, ampak tudi kaj več, in ki bi jih Vi morali ceniti in spoštovati, a ne ravnati z njimi kakor z druhalji, ki ubiva in ropa? Ekscelencio Mosconija pa vprašamo: Ali mu je znano, kaj počena ta brigadir na Proseku, ko je že vedel, da so se volitve vršile tako dobro?"

Bodoči vojaki v italijanski armadi.
Tržaško kolešarsko društvo priredi d a e s v nedeljo, 12. februarja 1922 ob 16. uri z uljudnim sodelovanjem mladinskega društva "Prosveta" predstavo z igrama: Krek: "Tri sestere" in Čehov: "Snubač", in sicer v dvorani Del. konsumnega društva pri sv. Jakobu.

Ob 20. se začne zabavni večer z raznovrstnim sporedom, kakor: deklamacije, petje, itd. Šentjakobska "Citalnica" nastopi z baletom "Cigani". Poleg tega je na sporedu tudi šaljna pošta, srečelov in ples. Glavna točka zabavnega večera pa je: Razdeljevanje svetinji zmagovalcem pri tekmi za primorsko prvenstvo. Oficielni del zabave se konča ob 22%. Potem se bo nadaljeval neoficielni del, oziroma ples. Med točkami svira mali orkester. Plesovodja g. Josip Bizjak. Pričakujemo obilne udeležbe s strani našega občinstva, ki se gotovo zaveda pomena edinega našega sportnega društva in ki bo s svojo obilno udeležbo pripomoglo društvu do moralnega in gnotnega uspeha.

Cene za popoldansko predstavo: Vstopnina 2 liri. Sedeži I. vrste 2 liri, II. vrstic 1 liri. Otroci plačajo 1 liri.
NB. Omenjeno bodi, da ni treba za vstop k zabavnemu večeru nikarkršnega povabila, temveč so vabljeni vsi brez izjeme.

Denarna pisma za Ogrsko. Višje poštno ravnanjstvo naznanja, da se spet prejemajo denarna pisma za Ogrsko.
Odbor Glasbene Matice v Trstu naznanja, da je v svoji zadnji seji imenoval gospoda Srečka Kumarja, znanega pianista, za rednega učitelja na svoji glasbeni šoli.

Dobava mesa mestnim zdravstvenim zavodom. Mestni magistrat razpisuje dobavljenje govejeje mesa in teletine mestni bolnici, bolnišnici pri Sv. M. Magdaleni in mestni umobolnici.
Meso mora pred oddajo pregledati mestni živnozdravnik. Gori imenovani zavodi bodo paznani dobaviteljem dnevno količino, ki se bo morala oddati stehšana posameznim zavodom v čistih četrtinah (sprednjih in zadnjih).

Dobavljanje bo poverjeno za dobro treh mesecev in se bo lahko podaljševalo po tri mesece, ako ne bo dala stranka odgovodi vsaj en mesec pred potekom vsakega posameznega trimesečnega roka.
Tozadevne ponudbe naj se pošljejo zaprte v sekciji magistrata najkasneje do 18. t. m. ob 12. uri, kjer se bo istočasno v sobi števil. 101, III. nadstropje sklepalo o podelitvi tega dobavljanja v morebitni navzočnosti ponudnikov.

Slovensko-laški slovar. Mnogi vprašujejo, kdaj bo izšel drugi del (slovensko-laški) slovarja. Naznanjam, da bo delo v najkrajšem času dovršeno. — Dr. Josip Valjavec.

Iz tržaškega življenja
Vlom v železno blagajno. V noči od petka na soboto so odprli neznanj tatovi s ponarejenimi ključi hišna vrata v ulici Pier Luigi da Palestrina št. 6. Ko so bili v veži, so odprli istotako s ponarejenimi ključi druga vrata, ki vodijo v dvorišče. Od tu so se podali v stranišče, prevrtili zid in na ta način prišli v skladišče olja, ki je last g. Kleina, v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 13 (nasproti naše tiskarne). V skladišču so predrzni tatovi prevrtili železno blagajno, odnesli iz nje 9 tisoč lir v gotovini in nekaj listin, ki so vredne 3 tisoč lir, pustili pri blagajni razno vlomilno orodje ter nato nemoteno odšli.

Ogenj v trgovini s kuhinjsko posodo. Včeraj ob prvih jutranjih urah je izbruhnil v trgovini s kuhinjsko posodo v ulici della Scalatina št. 3 ogenj, ki je povzročil malenkostno škodo. Vzroki ognja, niso znani.
Gospodinja in nasilen najemnik. Marija Gutlicheva, stanujoča v ulici Crosada št. 36, je imela najemnika, ki je tičal do ušes v dolgovih; danes ga je prišel terjat čevljar, ki mu je bil popravil elegantne čevlječke, kajti ga je prišel naganjat krojač, češ naj mu vendar enkrat plača, kar mu ima za plačati. Takih ne ljubih gostov je imel najemnik mnogo. Med te ne ljube goste spada tudi njegova gospodinja Gutlicheva. Ženska ga je večkrat prosila, naj ji plača najemnino, a najemnik je bil vedno gluh na tisto uho.

Pred smotnjim je dobila gospodinja toliko poguma, da je stopila pred originalnega najemnika in mu zagrozila:
"Poberite se takoj iz stanovanja, ali pa plačajte najemnino!"
Najemniku je zavrela kri v glavi. Iz žepa je potegnil nož in ga zasadil sitni gospodnji v dahnilo od prvega straha. Najgroznejši strah, ki zamore doleteti človeka je oni, ki ga povzroči krik, da je na ladji izbruhnil požar. Saj pa je tudi tak položaj strašen, če le pomislimo, da je tu mogoče voliti le dvoje: ogenj ali voda, a oboje uničujoče. Filip je nekaj časa molčal: nato je opozoril mornarje na nevarnost njihovega položaja in jim je povedal, kaj sta ukrenila Kranc in tesar, polagajoč jim na srce, naj kolikor mogoče ohranijo mirno kri. Obenem jih je tudi opomnil, da se nahaja v skladišču le malo smodnika, ki je pa na varnem, da ga čisto lahko vržejo v morje; če bi pa bilo nemogoče pogasiti požar, je še veliko desk na krovu, iz katerih je mogoče sestaviti spлав, ki bi jim poleg čolnov pomagal rešiti se, posebno ker pristanišče ni daleč. — Filipov nagovor je imel za posledico pomirjavalen vpliv. Na ukaz prvega pomagača so vstali in odšli proti skladišču, da bi odstranili smodnik, nekateri pa so šli k vodam trpalkam. Tudi Kranc je prišel zraven in sporočil, da je že napravljena v steno luknja. Takoj so pripravili cevi in kumala je brizgala v notranje prostore voda z veliko silo. Toda nemogoče je bilo ohraniti stvar tajno. Vojaki so spali na krovu in spoznali iz beganja in tekamja mornarjev, kaj se je pripetilo. Medtem pa se je dim povečal in čez nekaj minut se je vsespovsed razlegel divji krik: "Ogenj! Kmalu je bilo videti divjati može, žene, otroke, vse vprek, iskajoči oblake; eni so klicali, drugi molili — kratkotalo: zmešnjava je bila popolna."

Zdaj se pa tudi izkazala blagodejna posledica Filipovega nastopa, kajti če bi se mornarji zbudili šele sedaj, bi bili gotovo nezmo-

ni za vsako trezno ravnanje in ravnotako zmedeni kot sopotniki. Vsaka pokorščina bi odgovarjala: eni bi tekli k rešilnim čolnom in bi večino prepustili usodi, drugi pa bi udri v klet, se opili z žganjem in še pomnožili strahotne prizore. V takem slučaju bi ne bilo mogoče ničesar ukreniti in najbrže bi vsi našli žalostno smrt v valovih. Toda vse to je preprečila hladnokrvnost Filipa in Kranca, kajti kapitana ni bil zmožen za noben ukrep, ker se ni spoznal na ničesar, čeravno mu ni manjkalo izgovora. Mornarji so se v tem težkem položaju izkazovali hrabre in skrbile, kolikor je bilo seveda mogoče, za red. Filip pa je zbral nekaj odločnejših vojakov, ki so pazili, da ni zmešnjava narastala.

Smotnik so vrgli v vodo in izvtrtali še eno luknjo, skozi katero so brizgali še večje množice vode. Toda Filip je opazil, da je požar vedno silnejši. Skozi špranje se je že valil dim, ki je zadobil grozno obsežnost, po kateri je bilo mogoče sklepati na divjanje požara. Zato se je zdelo Filipu umestno spraviti v kajuto vse ženske in otroke in zaukazati možem, naj ostanejo pri svojih družinah. Bila je pretresljiva slika; našemu junaku so stale solze v obeh, ko je videl jokajoče žene z deco okrog sebe, nekatero so dojile, drugim so blestele oči v blazni grozi, nekateri pa so bile še mirnejše kot možje. Starejši otroci so prijazno ihteli ali pa glasno jokali, mlajši pa, ki niso še slutili, kako usodna ura je napočila, se z zanimanjem prisostvovali nenavednemu dejanju in z radovednostjo gledali vs prizor, smehljajoč in čudeč se. Častnika, ki sta poveljevala četam, sta bila dva novina — vrasočetka.

se zelo mlada moža, ki sta se kaj malo razumela na svojo službo in ki nista imela prav nič nastopa in ugleda — kajti v slučaju smrtne nevarnosti nikdo ne poštuja ljudi, ki vedo manj kot mi sami. Zato jima je Filip naročil, naj ostaneta pri zenskah in otrokih, ki jih naj nadzorujeta, kar ste seveda rada ubogala.

hrbet. Po storjenem činu je pobegnil. Policija ga zasleduje. Gospodinja je bila odpeljana v bolnišnico.

Vesti z Gorjskega
Starje pri Ajdovščini. Naš preč. župnik g. Albert Leban je že v nedeljo 5. t. m. zopet naševal, t. j. prvič po svoji bolezni. Gospoda župnika je bila prišla španska mrzlica, ki vlada sedaj med nami. Srečno jo je preстал in se nahaja izven vsake nevarnosti.

Brje. Dne 4. t. m. se je sešlo občinsko starestinstvo. Za župana je bil skoraj enoglasno izvoljen Alojz Pangos, za podžupana pa Jožef Šuban, Franc Kosmina, Franc Uršič in Janez Pipan. Vsi ti može so vneti za korist občine. Občina je vsled vojne mnogo trpela, starčinstva čaka mnogo rešnega dela.

Iz Tolmina. Preteklo sredo smo tu pokopali zemске ostanke vrliga našega kaplana g. Frana Kandusa. Mlad poln idealov, upov in nad je komaj pred par leti začel delovati tu v Tolminu, a njegov pogreb je dokazal, kakšen delavec je bil; dokazal nam je pa najbolj: kaj smo z njim izgubili. Kdor ga je poznal, kdor je prišel z njim v dotiko, ni mogel, v sredo, ko smo ga polagali k zadnjemu počitku, zadržati solz. Posebno čuti to zgubo tolminska mladina, ki ji je bil prijatelj, svetovalec in vzgojitelj. Vse šole so se vdeležile njegovega pogreba, mlado in staro iz Tolmina in okolice se je hotelo posloviti od ljubljenege mladega moža, ki mu je bilo vzor: delo za domovino, delo za tlačeni slovenski narod. Zato pa ni bilo človeka, ki bi mogel brez solza poslušati govor kobariškega dekana Kosičca, ki se je v imenu Tolmincev in v imenu šolske mladine poslovil od pokojnika. Spreved, ki ga je vodil monsignor Rojc ob asistenci mnogih duhovnikov, je kot rečeno najbolj dokazal, kako je bil pokojni Kandus cenjen in spoštovan. V svoji veliki požrtvovalnosti, v svojem težkem poklicnem delu je omagal in nas je zapustil, ravno ko bi ga najbolj potrebovali. Že v kratki dobi svojega dela si je zaslužil vse naše priznanje, vso našo hvaležnost. Slava njegovemu spominu!

Z inozemčine. V soboto dne 4. t. m. so privedli tukajšnji Italijani v kolodvorski restavraciji ples za povablence. Čisti dobiček je bil namenjen za italijanski otroški vrtec v Nabrežini. Povabljenih je bilo tudi precejšnje število Nabrežincev. Ali to pot moramo našim izreči priznanje: med udeleženci so bili samo 4 domačini. S tem smo dokazali, da nočemo podpirati naprave, ki ji je namen potujčevanje naše dece. Par izjem pa je vendar le med našimi stariši, ki pošiljajo svoje otroke v ta vrtec, kakor tudi v šolo "Lega Nazionale". Vprašamo, čemu da poverjajo šolsko vzgojo svoje dece? Za par unj ali kaj slinčnega prodajajo svojega otroka, ki bo pozneje zatejal svoj materin jezik, zasramoval — svoje starše — in jim lučal in obraz psokvo "ščavji" Izgovor, da se tam priučijo italijanskemu jeziku, je prazen, kajti, tudi v slovenski šoli se morejo otroci dovolj naučiti italijansčine. Zapomnijo naj si oni stariši, da tisti, ki pošilja otroka v tujo šolo, ubija svoj lastni narod!

Župana tudi imamo. In to v osebi g.-sp. Tomaža Boschettija. "Piccolo" se veseli, da je to prvi italijanski župan v Nabrežini. Bodi pa povedano niemu in vsem tistim, ki trobijo v svet o italijanskem občinskem zastopu v Nabrežini, da so gosp. Boschettija izvolili slovenski voliči. Ali ne zato, ker je Italijan, marveč zato, ker ga vsi poznajo kot poštenjaka in moža, ki bo kot župan v resnici na svojem mestu. Ravno zato je bil novi župan že pred vlogo dolgo vrsto let v občinskem svetu. Po zasledbi so ga Italijani postavili kot gerenta. In ravno v tem času in v tem svojstvu se je g. Boschetti posebno izkazal kot poštenjak in pravičen mož v vsakem oziru, kakršnih je malo med našimi Italijani. Zato je glasovala zanj velika večina Nabrežincev.

Da pa je prišlo v občinski zastop 5 Italijanov, to pripisati dejstvu, da je bilo 40 do 50 Italijanov na višji ukaz v zadnjem tednu vpisanih v volilni imenik, čeprav niso imeli nobene pravice do tega! Nekolikor pa so bili krivi tudi nekateri "narodni" možje, ki so sestavili dve slovensko-italijanski listi, ker so se raje potobali s tuji nego pa s domačini!

Vsi državni podžupani pa so domačini in Slovenci: dva iz kmetске, dva iz delavske skupine. Čeprav občinski zastop ni prav tak, kakor bi si ga želeli, vendar se nadejamo, da se pokáže vrednega zaupanja, ki so mu ga izkazali voliči s tem, da bo z vepuškim delom in pravičnim postopanjem res koristil občini.

Gorečnost naših nižjih javnih funkcionarjev. Naši javni funkcionarji so po večini zelo vestni ljudje. Drže se strogo svojih službenih predpisov in kjer jih ni — si jih napravijo sami. Če kdo dvomi o tem, mu povemo sledečo resnično dogodbico. V Barkovljah imamo zelo vestne financarje. Eden izmed njih je prepovedal prodajalki tobaka v tobakarni Narodnega doma, da ne sme govoriti slovenski s strankami. Če stranka kaj vpraša v svoji materinščini, ji mora prodajalka-Slovenka odgovoriti v italijansčini! Tako se je glasil strogi ukaz vestnega gospoda financarja, t. j. po njegovi izjavi je bil to ukaz njegovega predstojnika. Lastnik

Col nad Vipavo. Kdo bi mislil, da nam bo nudila ta hribovska vasica toliko duševnega užitka? Zares krasno je razpela dne 2. in 5. t. m. veselica z igro "Razvalina življenja"! Kritika se je kaj pohvalno glasila, o petju in o igri same. Igralci, čeravno po večini prvi od blizu in daleč, celo iz Črnege vrha, je prihajalo več gospode, da izrazi spet ozirovemu "Izobraževalno društvo" s prisostvovanjem svoje naklonjenosti. Dvorana je bila nabito polna. Seveda bi prihodnjči želeli videti še marsikoga, in upam, da jih bomo gotovo videli na predpustno nedeljo pri vzporitvi burke "Anarhist". Čolskim mladincem in dekletom ključem: Le tako naprej in na veselo svideenje! — Udeležencev.

DAROV!
Za našo deco so nadalje darovali: Zorko L. 20.—, Mahnič Ivanka 5.—, Poniž Benedikt 24.80, Hinko C. mesto honorarja dr. S. 26.—, Millonig Andrej mesto venca pok očetu 50.—, Denar hrani upravnjstvo.

ŠIRITE „EDINOST“

Vesti iz Istre
Dolina, 3. februarja 1922. Včeraj na Svecnico se je zbral novi občinski zastop v prvo sejo, da si izvoli župana in svetovalce. Pred volitvijo je imel gospod civilni komisar okraja kopskega g. De Suni pomemben govor. Pohvalil je desedanj upravnj odbor in stavil dolnsko občino za zgled drugim. Omenil je tudi, da z Julijsko Krajino Italija ni pridobila ne zlatih ne draguljnih rudnikov, ne bogastva. Povdarjal je mimogrede, kako bratovsko nas ljubijo Italijani Istre, in kako lepo življenje so imeli Istrani — ni hotel reči: Slovani Istre — v časih, ko je tu gospodovala Beneška republika! — Ker pa je menda slutil, da dobi pošte odgovor, je odpihal, ne da bi bil počakal na prevod svojega italijanskega govora in na nadaljnji potek volitve.

Josip Pangerc je kot najstarejši občinski zastopnik imel vspehobujevalen govor, povdarjajoč, da ne smemo kloniti, ker gospodari občine smo le mi in naši voliči in nihče drugi. Le naša nesloga bi nas mogla razdvojiti.

Za župana je bil enoglasno izvoljen Josip Zobec iz Boljunca. Za I. podžupana Andrej Pangerc iz Ricmanj (Log). Vsled nepaznje pri ožji volitvi ostalih starišev je ostala vas Dolina na cedilu, čemur so pa največ krive krajevne osebnosti. Nekateri Dolinčani so vsled osebnih mrženj zavolizili. Pokoriti se bodo morali skozi 4 leta! (Altroche: noi Italiani!)

V dokaz, da se zavedajo svoje narodnosti, so vsi občinski zastopniki pristopili kot člani k političnemu društvu "Edinost". Obljube g. civilnega komisarja pa najbrže ostapejo — obljube! Novo sestavljeni občinski zastop pa naj z ozirom na sedanje razmere dobro pazi, da nam ne zaigra še to malo avtonomije, ki jo imamo! Drugače bo po 4 letih gospodarjenja težek obračun z narodom. Županu in tajniku ključem: Le pogum! Nič strahu pred tisto politiko, s katero je strašil g. civilni komisar! Bog in narod!

Iz Boršta. Pevsko in bralno društvo "Slovenec" v Borštu vabi vse žlane in članice na redni občni zbor, ki se bo vršil v torek, dne 14. februarja ob 7. uri zvečer v prostoru gosp. Ivana Žerjaha št. 1, s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika odbora. 3. Predložitev računov. 4. Volitve novega odbora. 5. Slučajnosti. — Pridite vsi in budite točni. Predsednik.

Vesti z Notranjskega
Col nad Vipavo. Kdo bi mislil, da nam bo nudila ta hribovska vasica toliko duševnega užitka? Zares krasno je razpela dne 2. in 5. t. m. veselica z igro "Razvalina življenja"! Kritika se je kaj pohvalno glasila, o petju in o igri same. Igralci, čeravno po večini prvi od blizu in daleč, celo iz Črnege vrha, je prihajalo več gospode, da izrazi spet ozirovemu "Izobraževalno društvo" s prisostvovanjem svoje naklonjenosti. Dvorana je bila nabito polna. Seveda bi prihodnjči želeli videti še marsikoga, in upam, da jih bomo gotovo videli na predpustno nedeljo pri vzporitvi burke "Anarhist". Čolskim mladincem in dekletom ključem: Le tako naprej in na veselo svideenje! — Udeležencev.

DAROV!
Za našo deco so nadalje darovali: Zorko L. 20.—, Mahnič Ivanka 5.—, Poniž Benedikt 24.80, Hinko C. mesto honorarja dr. S. 26.—, Millonig Andrej mesto venca pok očetu 50.—, Denar hrani upravnjstvo.

ŠIRITE „EDINOST“

Gospodarstvo.

Vnanja trgovina Rusije v l. 1921. Zdelo bi se, da sovjetska Rusija trguje pravo malo ali pa nič z inozemstvom. Kakor pa je razvidno iz spodnjih podatkov, se je ruska trgovina z inozemstvom sprico sedanjih razmer še precej živahno razvijala. Uvoz v Rusijo je znašal v prvem četrtletju l. 1921: 2,962.100 pudov, v drugem četrtletju 8,406.900 pudov, v tretjem 24,217.900 pudov. Od te svote pripada 34,7% na živež, 32,6% na gorivo, 21,6% na kovine in kovinske izdelke. Uvozilo se je nadalje kemikalij za 1,3%, papirja za 2,6%, galanterijske robe za 0,2%, semen za 2,1%.

Pri uvažanju so sodelovale te države: Anglija z 11,590.431 pudi (32,6%), Nemčija z 8,216.370 pudi (28%), Severnoameriske Zedinjene države z 6,924.805 pudi (19,5%), Švedska z 2,941.383 pudi (8,3%). Med druge države je bil uvoz razdeljen tako: Nizozemska 3,6%, Danska 1,4%, Letiška 1,3%; Estonska je uvozila za 1,972.809 pudov (0,8%), Poljska 23.110 (0,1%). Te bližnje države imajo pri tranzitu večjo ulogo, nego pri direktnih trgovskih stikih z Rusijo. Skozi Estonsko se je prevozilo za Rusijo 9 milijonov pudov blaga, a skozi Litvinsko tudi okoli 9 milijonov pudov. Pri uvažanju zavzema prvo mesto Anglija.

Izvoz iz Rusije je znašal v prvih devetih mesecih 15,582.556 pudov. V glavnem so se izvažali napol izdelani predmeti, kakor les, lesni izdelki in usnje. Na tehnične izdelke odpada samo 0,1%. Predvsem se je izvažalo v Anglijo, in sicer 33,6%, in v Litvinsko s 46,7%. V Anglijo so se izvažali predvsem les, izdelano in sirovo usnje, smola, ščetine in konjska struna, azbest in grafit, a v Letiško les in lan. Tretje mesto v ruskem izvozu zavzema Turcija (6%), kamor je bilo izvoženih okoli 200.000 pudov soli. Četrto mesto zavzema Nemčija (4,6%), kamor so se izvažali v glavnem sirovo usnje, lan in azbest. Nato prihajajo Norveška (3,6%), Italija (2,5%), Kitajska (0,6%), Perzija, Gruzija i. t. d.

Zanimivi so podatki v ruski trgovini z inozemstvom od l. 1918. dalje. Leta 1918. se je uvozilo v Rusijo za 11,533.464 pudov blaga, a izvozilo iz Rusije za 1,826.256 pudov blaga. — Leta 1919. tekem zavzešiške blokade se je uvozilo za 520.006 pudov blaga, a izvozilo za 52.290 pudov. — Leta 1920. se je uvozilo za 5,223.357 pudov blaga, a izvozilo za 676.000 pudov. — V prvih 9 mesecih l. 1921. končno se je uvozilo v Rusijo za 35,586.907 pudov blaga, a izvozilo za 5,582.556 pudov.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da sodelujejo pri trgovini z Rusijo skoraj vse evropske države. Jugoslovenska trgovska luka. Pogajanja za ustanovitev trgovske luke v Jugoslaviji se nadaljujejo. Med 5 načrti bi prišla najbolj v poštev Split in Dubrovnik. Stroškov bi bilo 5 milijard dinarjev in bi sodelovala tudi Čehoslovaška s svojim kapitalom.

Nova vladna odredba za ustanovitev bančnih zavodov v Jugoslaviji. Prehitro množenje bank v Jugoslaviji je prisililo vladu, da je izdala naredbo, po kateri bo v bodoče dovoljena ustanovitev le takih zavodov, ki bodo imeli vsaj 10 milijonov dinarjev kapitala.

Borzna poročila.
Trst, dne 11. februarja 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	267
Dalmatia	190
Gerolmitich	1430
Libera Tristina	435
Lloyd	1290
Lussino	700
Martinolli	130
Oceania	230
Premuda	345
Tripovitch	260
Ampela	690
Cement Dalmatia	555
Cement Spalato	240

Tuja valuta na tržaškem trgu:	
avstrijske krone	— 310 3,20
ogrsko-romunjske krone	— 34 — 38
čehoslovaške krone	38,75 — 39,50
dinarji	28 — 29 —
leji	14,25 — 16,25
marke	10,25 — 11,26
dolarji	20,20 — 20,20
francoski franki	176,75 — 176,25
švicarski franki	307 — 41 —
angleški funti papirnati	88,50 — 89 —
angleški funti, zlati	108,75 — 110,75
napoleoni	85 — 87,50

"No, zdaj je, kar je," je rekel Kranc. "Jaz jih sploh nisem pustil naložiti, ker sem vedel, da moramo prevzeti tudi vojaške čete; toda izgovarjali so se, da so blagovne listine že izgotovljene in da ni mogoče drugače. Toda kaj sedaj? Jaz bi rekel, da vsa okenca trdo zapremo, da se ogenj zaduši."
"Da," je pristavil Kranc, "istočasno pa napravimo v krov luknjo, skozi katero napeljemo brizgalno cev, da dovedemo kolikor mogoče mnogo vode v ta prostor."
"Prav

Lucka Šinkovec
Roman Šmuc
poročena
Vipava-Idrija, 12. februarja 1922.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA v TRSTU
Ulica Roma vogal ul. Mazzini. — Lastna palača,
Delniška glavica in rezervni kapital K. C. št. 222.000.000
Izvršuje kolutno vsa bančne in menjalnične transakcije.
Uradne ure od 9-13

Mali oglasi
se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—, Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—, Kdor išče službo, plača polovično ceno.

URADNICA z daljšo prakso, popolnoma večjo slovenskega jezika, stenografije in drugih pisarniških poslov se sprejme v industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod »Marljiva« na upravo lista. 255

SEMENSKI izbran grah ima na prodaj Franc Uršič, Podruga, Vipava. 256

NA OBROKE »La Concorrente«, via Gelsi 5, L. nadstropje prodaja obleke, blago, dežne plašče, platno perilo, čevlje, itd. po najzmernejših cenah. 249

VELIKA množina harmonik se prodaja po nizkih cenah. Ulica Pasquale Revoltella 463. vratar. 257

MALO HISIČO, z malim vrhom, blizu Gorice, kupim. Pisati pod »Stalna cena«, Zbokelj, Trst, Pasquale Revoltella št. 463, pri vratarju. 258

NOVO ZGRAJENO tovarniško poslopje, v Mariboru, (Jugoslavija), pripravno za vsako podjetje, blizu železnice, sedaj uporabljeno kot tovarna pohošnja, eventualno z novimi stroji za izdelovanje lesa, se prodaja. Pojasnila daje Karol Wesiak, Maribor »E« Aleksandrova cesta 19. 252

POSTEN in zanesljiv nabiralec oglasov se išče. Via Castaldi 4, I. desno. 254

POROČNA SOBA delana pred vojno, kuhinja in jedilna soba se prodajo po zelo nizki ceni radi preselitve. Via Artisti 11, skladišče. 253

PREVZAMEM vsa tesarska in mizarjska dela pod ugodnimi pogoji. Na željo pridem tudi domov. Zadržuje dopisnica. Leopold Elner, Servola 1173. 247

16-17 LETEN mladenič, krepak, poštenih staršev, že izvežban v jestvinski stroki, se sprejme. Naslov pri upravnistvu. 242

POSTEN mladenič dobi takoj hrano in stanovanje. Via Rigutti 5, II. 250

SLUŽKINJA se išče za takoj. Via Cologna 19, vrata 14. 251

POROČNA SOBA iz trdega, masivna, vzmeti in žimnice prodam radi odhoda po zelo nizki ceni. Corso Garibaldi 29, vrata 6. 244

V VEČJEM mestu Jugoslavije je na prodaj dobro vpejana kavarna s celim inventarjem, koncesijo in šestletno pogodbo. Naslov pri upravnistvu. 232

IZREDNA PRILIKA! Na najprometnejšem križišču Jul. Krajine, blizu postaje in ob državni cesti se prodajo zelo ugodno enonadstropna hiša, v kateri se nahajajo pekarija in irgovina, skladišče in gospodarska poslopja, zaprti prostorni dvorišče, saden vrt in za hišo ležeča parcela. Za izrjenega trgovca dobra postojanka. Ponudbe nasloviti na V. Gržina, St. Peter na Krasu. 233

KLAVIR, v dobrem stanju, se prodaja. Pojasnila daje Javna ljudska knjižnica v Nabrežini 225. Cena ugodna. 234

NOVE NOSELJE L 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L 45.—, volnene L 90.—, Nočne omarice, umivalniki, chiffoniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 164

ZIVINOREJCI Testenine in moka za krmo se prodajo v ulici Udine 10. V soboto dosepejo biskiti za krmo. 239

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13-19. Via Udine 12, pt. 221

ZA GOSTILNE in kavarne najboljše esence za rum, cognac, likerje, malinovec ima v zalogi lekarna v Il. Bistrici. 28

DA SE v najem sōba in kuhinja proti čistjenju dveh sob s 1. marcem. Via Torrebianca 39 L. 237

SLUŽKINJO z dobrimi spričevali iščeta zakonca. Aleari 494, II. levo, blizu Piazza Scorcola. 236

POHISTVO za majhno kuhinjo, malo rabljeno, belo lakirano se prodaja po nizki ceni L 500. Via Milano 4, I. 226

NOVE POSTELJE iz trdega lesa L 100, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffoniers, spalne sobe od L 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno. 25

POHISTVO za poročne sobe in lakirane kuhinje po zmernih cenah se prodajajo v ulici Chiozza 51, pritišče. 131

MIZARJI Poravnani rēmeš, slavonski izhlapljen bakov les, okviri, limi, postekljen papir, lezelo za postelje. Cene zmerne, skladišče, Molino a Vapore št. 9. Izredna prilika. 210

SPALNE SOBE, masivne od L 1800.— naprej, kuhinje, stolice za gostilno na prodaj v via Udine 25, skladišče. 228

SLUŽKINJA s spričevali se sprejme takoj. Coroneo 1, pri vratarju. 230

KROJACNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 9

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerma, Trst, ul. XXX Ottobre 14. 15

KOLARJI IN MIZARJI Izbrana specialna les, na strojih po naročilu prerezan, pooblan, ostrigan, dvodelne jermenice, narejena kolesa itd. dobavljiva Mehanična žaga, Fuzine, Ajdovščina. 38

MISO z gostilno, trafiko in zemljiščem prodam po ugodni ceni. Ponudbe pod »Bodočnost 1922« na upravništvo »Edinosti«. 42

KUPUJEM dnevno cunje čiste, bele in barvane, morskotravno in žimo, kakor tudi volno vsake vrste ter plačujem po najvišjih cenah. Cohen, Solitario 1. 31

Dr. FERFOLJA in Dr. SEDMAK sprejemata svoje kliente sezanskega okraja vsako soboto pri gospodu Amfu v Sežani. 70

SPALNICE krasne, solidne, kuhinjsko pohištvo, moderno se prodajo po nizki ceni. Via Ferriera 5, Bjeker. 211

UBIRALEC in popravitelj glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej, Trst, via Coroneo 1, V. nadstr. 17

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, ocar. Marzani 46 (v bližini drvenega trga). 10

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačujem edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 16

STEKLENE ŠIPE vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

KRONE srebrne in zlato, plačujem po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 10

KDOR HOČE KAJ KUPITI KDOR HOČE KAJ PRODATI KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD. INSERIRAJ V »EDINOSTI«

Gospodarsko društvo v Šklednju
vknjižena zadruga z neomejeno zavezo vabi na

redni občni zbor
ki se bo vršil

v nedeljo, dne 10. svečana 1922 točno ob 9. uri predp. v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blaginjnika in odobrenje letnih računov.
4. Posamezni predlogi in nasveti.
5. Prememba društvenih pravil.

(102) ODBOR.
Ako bi ne bilo pri prvem občnem zboru dne 26. svečana zadostno število članov, vršil se bo v nedeljo dne 12. sosednji občni zbor ob isti uri ob vsakem številu navzočih članov.

Pozor! Novi dohodi!
Spalnice, obednice, pisalne mize, ravne in ameriške. — Omare in knjižnice. — Oprema za dvorane. — Divani-postelje. — Žimnice, zaloga vsakovrstnih stolic. — Velika izbira železnih miz in postelj. — Popolne kuhinje in kuhinjsko pohištvo. — Najzmernejše, brezkonkurenčne cene.

Zaloga pohištva O. BERNY — Gorica
Piazza della Vittoria 21. (97)

SEMENA
krmilne pese Mamut, Eckendorf, Oberndorf, domačega korenja, čebulčka ter vsa druga vrtna, krmilna in cvetlična semena, prvovrstna, zajamčena, največje kaljivosti, prodaja po izredno ugodnih cenah SEVER & K.O. Via Machiavelli 13. Na željo se pošlje cenik za leta 1922 brezplačno. (41)

Urnica in zlatarna
FRANCESCO BUDA
Trst, Via Scalinata št. 1
sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje. 18
Kupuje srebrne krone.
Pozor na naslov! Pozor na naslov!

Najstarejši slovenski čenarni zavod.
Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom, uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca števil. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje **po 4%** večje in stalne vloge po dogovoru. Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru. Uradne ure za stranke od 9 do 13. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Št. telef. 25-67.

Na prodaj
je v Spodnji Šiški pri Ljubljani na zelo prometnem kraju, enonadstropna hiša s trgovskimi prostori in vrhom. Natančnejša pojasnila daje gosp. dr. Ludovik Grobelnik, Ljubljana Bleiweisova cesta št. 16 (Jugoslavija) 103

Edvard Giacconi
ul'ra S. Caterina št. 11
Telefon št. 15-52 dvakrat
Izborna platno za postelnjake, perilo, zavese, volnene in polnjene odeje, zaloga volne in žime za postelnjake, perja itd.
Se priporoča slovenskim kupcem, ker je zmoežen njihovega jezika. 35

Velika zaloga in tovarna pohištva
A. JUG — Trst
Tovarna ulica sv. Martiri štev. 21
Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. del Fabbri 10
Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi drugih predmetov. Delo solidno. 11 Cene zmerne.

RENATO LEVI MINZI
fu Alessandro 36
Trst, via San Sebastiano 3, Trst
Velika izbira pohištva, žimnic in vatirane odeje po zmernih cenah.
Odlikovani zavod za vrtnarstvo in cvetličarstvo

M. GERMAN
Trst, (Radipulje)
Via Roma 3. Via Michelangelo Buon. 718
Telefon 12-49.
Semena vseh vrst, črevesa, rastline, sadni čebulček itd. itd.
Cenik na zahtevo. Pošiljajte na vse kraje.

ČEVLIJARNICA
MICOLICH
Trst, via Udine 32 (vogal L'Aljosto)
Izbera moškega, ženskega in otroškega obuvala. — Lastna delavnica. — Sprejema naročila po meri. — Cene zmerne.

POZOR!
Prodajalci in mizarji!
Okrasni za rakve, pajčolanasta pokrivala, obleke in čevlji za mrtvece. 30
Zaloga na debelo po zmernih cenah
A. Ruaze, Trst, Via Ugo Foscolo 5. ev. 15

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah
ALOJZIJ POVH
Trst, Piazza Garibaldi št. 2
(prej Barriera)

„MIR“
Glavna vzajemna zavarovalna družba proti požaru in drugim nezgodam s sedežem v Milanu.
Zastopnik družbe
„L' Urbaine“ et „La Seine“ v PARIZU.
— Društveni kapital 10.000.000. —
Zastopstva v Avstriji, Ogrskem, Jugoslaviji, Transilvaniji.
Glavno zastopstvo za istrro
Trst, Via San Nicolò št. 11.

ETERNIT
Zaloga: Trst, Piazza Vittorio Veneto 4
(prej Piazza delle Poste).

KOŽE USNJE
ter vsi v čevljarsko obrt spadajoči predmeti
ulica Udine št. 49
(prej Belvedere)
Priporoča se **F. CINK**
(12)

Neprekosljivi
PALMA
gumije, podpetnik
Zastopstvo za Julijsko Krajino
Ermanno Morgenstein — Trst
Via Ugo Polonio 3 21

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadr. z neomejenim jamstvom
Ulica Pier Luigi da Palestrina št. 4, I.
Obrestuje navadne hranilne vloge po **5%**
vloge, vezane na trimesečno odpoved po 5%, ako znašajo 20-30.000 Lit. po 6%, ako znašajo 30-40.000 „ po 6%, ako presegajo 40.000 „
Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune Posoja hranilne pušice na dom.
Za varnost vlog jamči poleg lastnega premoženja nad 2300 zadržnikov, vredno nad 50 milijonov lir.
Daje posojila na poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti.
Uradne ure od 8—3.
Tel. št. 16-04. Tel. št. 16-04.

Velebenjena gospa!
Zahtevajte pri Vašem prodajalcu na drobno samo
„Pristni Franck“
MARCA REGISTR.
edini kavin nadomestek na podlagi pristne ciktorije. Samo pristni „FRANCK“ zmanjša troške, ker napravi kolonijalno kavo okusnejšo in ima vsa tonična svojstva, ki manjkajo vsakemu drugemu kavinemu nadomestku.
Zaloga na debelo pri tvrčkah:
M. Berger, Trst, Via Solit:rio 4. L. Rommel, Trst, Via G. Rossini 44

JADRANSKA BANKA
Delniška glavica L 15.000.000 Rezerve L 5.100.000
Dunaj, Opatija, TRST, Zadar.
Afilirani zavodi v Jugoslaviji: **Jadranska banka, Beograd** in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovnem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviču, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.
Afilirani zavod v New-Yorku: **Frank Sakser State Bank.**
Izvršuje vse bančne posle.
PREJEMA VLOGE
na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%.
Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.
Daje v najem varnostne predale (safes)
Zavodovi uradi v Trstu:
Via Cassa di Risparmio štev. 5 — Via S. Nicolò št. 9.
Telefon št. 1463, 1783, 2676. Blagajna posluje od 9. do 13. ure.

Urnica in zlatarna
Lorenzo Macor
Trst, Via Udine 26.
Velika izbira budilk, regulatorjev, kuhinjskih ur in drugih urarskih potrebščin. Kupujem in zamenjujem zlato, srebro in dragulje. Lastna delavnica. 24) Dela se izvršujejo tekom dneva.

Velikanske cene
plačam za **KUNE in ZLATICE**.
Lisičje, dihurjeve, vidrine, jazbečeve in zajčeve **KOŽE** plačujem po najvišjih cenah. 27
D. WINDSPACH, Trst, Via Cesare Battisti (Stadion) št. 10, II. nadstr.

PREMOG
za peči in štedilnike po L 32 q, prosto na dom, plinove coker po L 40 q, drva po L 24 q.
Marsilijski strešniki. opeka.
Za velike množine cene po dogovoru.
DANIELE PILLIN, Trst, Coroneo 25
Telefon 1306.

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu.
Centrala v Ljubljani.
Podružnice:
Celje, Bregovlje, Gorica, Saraj., Split, Trst, Maribor, Pruj.
Delniška glavica K 50.000.000. Rezerva K 45.000.000
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obrest po dogovoru. Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice.
Tel. št. 5-18. Blagajna je odprta od 9-13